

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

s vyučovacím jazykom slovenským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Slovenský jazyk a literatúra	4. ročník
Štátny vzdelávací program	6
ŠkVP – posilňujúca hodina bez rozšírenia učiva	2
Spolu	8

PREDMET: SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Charakteristika predmetu

1. Ciele učebného predmetu

Navrhovaná štruktúra učebných osnov pre 4. ročník ZŠ vychádza z najnovších poznatkov v oblasti lingvistiky, primárnej pedagogiky, vývinovej psychológie a didaktiky materinského jazyka. Rešpektuje aktuálne smery lingvistického výskumu (systémovo-štruktúrny, komunikačno-pragmatický a kognitívny). Pri tvorbe učebných osnov sme vychádzali zo všeobecných didaktických princípov (princíp komplexnosti, princíp komunikačno-kognitívny, princíp orientácie na žiaka, princíp aktuálnych lingvistických poznatkov). Najväčšiu pozornosť sme venovali princípu komplexnosti, ktorý sa prejavuje v úrovni kompetenčnej –rozvoj komunikačnej kompetencie žiaka v materinskom jazyku v súlade s inými kľúčovými kompetenciami, v medzipredmetovej úrovni – rozširovanie komunikačných poznatkov a formovanie hodnôt z rôznych pohľadov danej tematiky, v medzizložkovej úrovni –integrácia jazykového vyučovania, slohu, čítania a literárnej výchovy (zabezpečuje komplexnú povahu komunikačného procesu) a vnútrozložkovej – prepájanie tém v rámci jazykovej, slohovej a literárnej zložky predmetu. Kľúčovým pojmom koncepcie je komunikačná kompetencia, ktorú vnímame ako schopnosť funkčne používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách na základe elementárnych poznatkov jazykového systému. Súčasťou komunikačnej kompetencie je jazyková kompetencia, ktorú tvorí súhrn schopností, ktoré umožňujú používateľovi jazyka odlíšiť gramaticky správnu vetu od nesprávnej a schopnosť tvoriť nové vety. Osvojenie jazykovej kompetencie má dlhodobější charakter a osvojenie komunikatívnej kompetencie považujeme za proces celoživotný.Prvoradým cieľom a základnou úlohou komunikačného vyučovania materinského jazyka je vytvoriť u žiakov komunikačné zručnosti. Základné komunikačné zručností sú: počúvanie hovorenie, čítanie a písanie. Okrem tejto klasifikácie ich ešte rozdeľujeme do dvoch veľkých oblastí založených na funkcii počúvania a čítania (receptívne), hovorenia a písania (produktívne).Receptívna oblasť (vnímanie) pozostáva z činností, pri ktorých žiak dostáva informácie a myšlienky z vonkajších zdrojov. Spája počúvanie a čítanie. Sú to dva základné spôsoby prijímania informácií od iných. Produktívna oblasť (vyjadrovanie) je druhou polovicou vyučovania materinského jazyka. Obsahuje činnosti, kde žiak realizuje svoje myšlienky a informácie a delí sa s nimi s inými žiakmi. Ide o oblasť hovorenia a písania, v ktorej sa produkujú zmysluplné myšlienky a rôzne informácie prostredníctvom slov.Každá vyučovacia hodina materinského jazyka by mala byť zameraná na dieťa a jeho skúsenosť s jazykom a svetom, pričom počúvanie, čítanie, hovorenie a písanie by mali byť jej samozrejmosťou bez ohľadu na obsah vyučovacej hodiny. Z uvedeného vyplýva, že spomínané komunikačné zručnosti navzájom súvisia, a preto by sa mali vyučovať ako celok. Tento fakt je možné využiť v praxi u žiakov nižších ročníkov, ktorý je charakteristický prirodzeným priebehom učenia a jeho obsah tvorí počúvanie, hovorenie, čítanie, písanie a výtvarný prejav.Mimoriadny akcent kladieme na metódy a formy, ktoré by mal učiteľ využívať na 1.

stupni ZŠ. Prostredníctvom moderných vyučovacích prostriedkov maximálne aktivizovať žiakov na vyučovacích hodinách, efektívne využívať ich doterajšiu slovnú zásobu a vedieť ich stimulovať k lepším výkonom. Je potrebné zamerať sa na progresívne interaktívne postupy učenia tak, aby každá vyučovacia hodina bola ozajstným zážitkom, inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si dieťa osvojovalo poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho veku. Pri vytváraní modelových situácií je vhodné okrem racionálnych postupov používať aj rôzne imaginárne a emotívne pôsobenie na žiaka, ktoré sa nachádza v ríši rozprávok, hier, dramatického alebo výtvarného prejavu (tzv. zážitkové učenie). Učiteľ na hodinách slovenského jazyka v rámci komunikácie môže využívať poznatky napr. „tvorivého písania“, je nutné využívať neverbálnu komunikáciu. Ide o to, aby vedomosti, ktoré žiak nadobúda v jazykovom vyučovaní vedel konkrétne a prakticky využiť v ďalších predmetoch (medzipredmetové vzťahy).

Pozitíva zážitkového učenia sa prejavujú nasledovne:

- ☐ žiak dokáže naučené poznatky intenzívne precítiť a prežívať,
- ☐ uspokojujú a aktivizujú sa prirodzené potreby žiakov,
- ☐ realizujú sa medzizložkové a medzipredmetové vzťahy,
- ☐ žiak chápe potrebu učiť sa nie pre známky, ale pre život,
- ☐ vzťahy u žiakov sa vytvárajú na základe vzájomného dialógu a tímovej práce.

Učebný plán v predmete Jazyk slovenský v 2. ročníku ZŠ disponuje 6 hodinami týždenne. Ide o znížený počet hodín oproti predchádzajúcemu obdobiu. V prípade, že učiteľ má pocit, že ide o nedostatočný počet hodín a nie je možné v konkrétnych podmienkach stanovený obsah učiva realizovať, je možné doplniť potrebný počet vyučovacích hodín s tzv. voľných hodín, ktorými každá škola disponuje. (Pozn. učiteľ daného predmetu ich zvýši o potrebný počet hodín v rámci Školského vzdelávacieho programu). V oblasti písanie výrazné zmeny nenastali, ani v počte hodín, ani v obsahu. V súlade s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú písomné zručnosti, hygienické a pracovné návyky a snažia sa dodržiavať základné parametre písma (čitateľnosť, úhladnosť, primeranú rýchlosť). Obsah učiva zostáva nezmenený v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. Učiteľ ho môže vyučovať integrovane s jazykovou zložkou, slohovou zložkou, v rámci čítania a literárnej výchovy, alebo samostatne. Oblasť jazykové vyučovanie (gramatika a pravopis) obsahuje učivo z fonetiky /zvuková rovina jazyka/, lexiky /významová rovina jazyka/ a syntaxe /skladba vety/. V učive 2. ročníka sa eliminuje morfológická rovina. Učivo o podstatných, prídavných menách a slovesách sa presúva do 3. ročníka ZŠ. Učivo: „Všeobecné a vlastné podstatné mená“ sa taktiež eliminuje. Vyučuje sa len v spojitosti s praktickými písomnosťami (list, pohľadnica, adresa) na hodinách písania a slohu. Zaraďujeme ho ku komunikačným zručnostiam. Pozn. (učivo je jednoznačne vymedzené vo vzdelávacom štandarde). Oblasť čítanie a literárna výchova - zmeny nastali najmä v

kompetenciách, ktoré žiak nadobúda prostredníctvom tejto oblasti. Technická stránka čítania zostáva i naďalej zachovaná. Rozdiel nastáva v tom, že žiak sa učí predložený text čítať s porozumením.

Slohová výchova je založená na verbálnej i neverbálnej komunikácii. Oblasť verbálnej komunikácie je zameraná na ústne vyjadrovanie, žiak vie nájsť súvislosť medzi ilustráciou a obsahom prečítaného textu. Žiak vie vyjadriť svoj názor na ilustráciu v knižke. Vie porozprávať svoj zážitok pred triedou, obecnstvom. Dokáže usporiadať obrázky podľa časovej a príčinnej súvislosti, vie samostatne porozprávať obsah jednoduchého textu, reprodukovať rozprávku, povesť a pod.

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

1) Na základe predchádzajúcej prípravy správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj

potichu po príprave texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané skúsenostiam žiaka.

2) Pri hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.

3) Výrazne čítať kratšie úryvky z literatúry pre deti a mládež.ŠVP, Slovenský jazyk a literatúra – príloha ISCED 1

© Štátny pedagogický ústav

4) Výrazne recitovať básne, úryvky z prózy.

5) Pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovať priamu reč.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.

2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

Analytické a interpretačné zručnosti

1) Zostaviť osnovu prečítaného textu.

2) Určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu.

3) Prerozprávať obsah prečítaného textu.

4) Vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.

5) Vyhľadávať, identifikovať v literárnych textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne

a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy.

6) Pri jednoduchom rozboře literárnych textov používať literárne pojmy.

7) Hodnotiť postavy literárneho diela, určiť ich vzájomný vzťah.

8) Odlišovať prozaické a básnické texty.

9) Odlišovať umelecké a náučné texty.

Tvorivé zručnosti

1) Zreprodukovať a zdramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti.

2) Na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh vo forme rozprávania, dramatizácie

a ilustrácie.

3) Napísať krátky prozaický útvar.

4) Tvoriť jednoduché rýmy.

5) Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

1) Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.

2) Budovať si vlastnú knižnicu

Ciele	Okruh	Téma	Predmet, Medzipredmetové vzťahy, Prierezová téma	Metódy	Učebné zdroje	Poznámky k hodnoteniu, Konkrétny výstup
Rozširovať aktívnu slovnú zásobu žiakov o vybrané slová a príbuzné slová. Frazémy s vybranými slovami vedieť využívať v komunikačnej situácii. Vybrané slová vedieť používať nielen v pravopisných cvičeniach, nácvikných a kontrolných diktátoch, ale najmä pri tvorbe vlastných textov a uplatňovať ich v medzipredmetových vzťahoch (vlastiveda, prírodoveda, IKT, etická výchova a pod.)	Vybrané slová, písanie i, í y, ý, v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. Delenie hlások, ohýbné slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, základné pojmy, definícia, identifikácia v cvičeniach, určovanie kategórií	Vybrané slová Delenie hlások Ohýbné slovné druhy	Vlastiveda – kladný vzťah k materinskému jazyku Rovnoprávnosť a rovnocennosť Zvyky a tradície v rodine	Motivačné rozprávanie Výklad	Učebnica Pracovný zošit slovníky	Ovládať pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičuje nové vybrané a odvodené slová. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach

Naučiť žiakov učivo o predponách, explicitne ho používať v slohových útvaroch. Rozširovať slovnú zásobu.	Tvorenie slov. Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvodenín. Slabičné a neslabičné predpony.	Pojem predpona Delenie predponových slov Slabičné a neslabičné predpony	Osobnostný a sociálny rozvoj	Motivačné rozprávanie Výklad Demonštračná metóda	Učebnica Pracovný zošit slovníky	Žiak vie rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch.
Ovládať pravopis vybraných slov pri tvorbe umeleckého a vecného textu, v rôznych komunikačných situáciách.	Pravopis ďalších vybraných slov. Príbuzné slová. Poznať ich význam. Geografické názvy s i, í a y, ý po obojakej spoluhláske.	Pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske	Osobnostný a sociálny rozvoj	Motivačný rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky	Získať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.
Vedieť vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky, ovládať pravopis a správnu výslovnosť pri spodobovaní	Spodobovanie spoluhlások. Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na	Delenie hlások Znelé a neznelé hlásky Spodobovanie na konci slova, uprostred slova ,	Prírodoveda	Výklad Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky	Žiak vie vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Ovláda ich správnu

	konci slov, na morfematickom švíku, hranici slov. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky f	na hranici slov				výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise sa spoluhlásky zapisujú bez spodobenía. Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky, ale dokáže ho používať najmä prakticky.
Žiaci vedia pohotovo využívať učivo o priamej reči v rôznych komunikačných situáciách. Napr. v slohu - v rozhovore na danú tému alebo v interview.	Definícia priamej reči. Úvodzovky v priamej reči. Písanie uvádzacej vety (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník).	Priama reč Uvádzacia veta Bodkočiarka Úvodzovky	Osobnostný a sociálny rozvoj	Motivačné rozprávanie	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra	Žiak vie identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. Vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne používa interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozozná

						priamu reč v hovorenom slove.
Poznatky o slovných druhoch vedieť aplikovať pri tvorbe textov, v jazykových alebo v slohových cvičeniach. Precvičovať kompetencie: motorické, pamäťové, analytické, aplikačné, informačné.	Rozšírenie poznatkov o ohybných slovných druhoch. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na vyvodenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch. Určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom Zámená – funkcia zámen vo vete. Druhy zámen:	Slovné druhy: Podstatné mená Prídavné mená Zámená Číslovky Slovesá Rozšírenie učiva o základných slovných druhoch. Podstatné mená, funkcia podstatných mien. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde. Funkcia zámen. Druhy zámen.	Vlastiveda Matematika Výtvarná výchova Zásady zdravého života	Výklad Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra	Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách. Tíak ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatného mien a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Rozozná zámená v texte. Vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená. Vie určiť

	osobné a privlastňovacie. Číslovky, definícia, delenie čísloviek na základné a radové. Pravopis čísloviek v obore do 100. Slovesá – zopakovať definíciu slovies. Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas slovies. Neurčitok. Časovanie slovies.					základné druhy zámen. Žiak vie nielen vyhľadať slovesá v texte a pozná ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie slovies (osoba, číslo a čas). Vie vyčíslovať slovesá. Vie určiť u slovies neurčitok.
Vedieť vymenovať neohybné slovné druhy, vedieť pravopis predložiek a ich výslovnosť, vedieť neohybné druhy správne používať v písomnom i ústnom styku.	Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a následne identifikácia v texte. Príslovky, predložky a spojky – slovné druhy, s ktorými sa žiaci stretli už v minulých ročníkoch. Pravopis	Neohybné slovné druhy Funkcia neohybných slovných druhov vo vete. Príslovky Predložky Spojky Častice Citoslovčia	Osobnostný a sociálny rozvoj	Výklad Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra	Žiak vie triediť slovné druhy na ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať. Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis

	a výslovnosť predložiek s/so, z/zo, pravopis a výslovnosť predložiek s/so, k/ku v spojení s osobnými zámenami.					predložiek. Vie používať spojky. Pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. Vie ich prakticky používať vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia vie identifikovať v texte. Pozná ich funkciu. Vie vymenovať aspoň niektoré a vie ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave.
Na motiváciu používať umelecké texty s CD nahrávkami alebo iné mediálne zdroje. Prezentovať oba druhy textov. V komunikačných prejavoch žiakov dbať na umelecký prednes.	Rozdiel medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa osnovy.	Umelecký a vecný text Kľúčové slová	Osobnostný a sociálny rozvoj	Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra	Žiak po prezentácii jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom. Pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo

Zachytiť kľúčové údaje z písomného textu (formou poznámok). Podporovať tvorivosť na primeranej úrovni. tvorivé písanie. Využívať tvorivé písanie.						vo vecnom texte. Späťne ich vie v texte vyhľadať. Vie k textu vytvoriť osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať. Tíak vie postrehnúť vecné chyby v počúvanom texte
V ústnom prejave využívať verbálne i neverbálne prostriedky. V komunikačných situáciách používať niektoré stratégie na riešenie konfliktu. Např. naučiť žiakov „hádať sa“ .	Konfliktná situácia vymyslená alebi reálna	Diskusia Názor	Osobnostný a sociálny rozvoj	Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra	Žiak vie diskutovať na určitú Tému.. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie najmä na riešenie konfliktnej situácie.
V písomnom prejave využívať metódy tvorivého písania. Zamerať sa na opis osoby, ústne aj písomne . Všímať si charakteristické črty A vlastnosti osoby.	Opis osoby písomne aj ústne Charakteristické črty a vlastnosti	Opis osoby	Vlastiveda Osobnostný a sociálny rozvoj	Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra	Žiak vie charakterizovať opis osoby. Vie ústne opísať vonkajšie črty osoby např. spolužiaka, rodiča, súrodencu, kamaráta.

Oboznámiť žiakov s cieľným rozhovorom – interview. Cvičiť vzájomnú komunikáciu.	Tvorenie otázok a odpovedí	Cieľný rozhovor - Interview	Vlastiveda Osobnostný a sociálny rozvoj Telesná výchova	Výklad Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra	Žiak pozná definíciu cieľného rozhovoru. Pozná jeho cudzí názov – interview. Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede. Napr. so spolužiakom zrealizuje krátke interview o aktuálnej osobnosti.
Naučiť žiakov pojem reprodukcia textu. Naučiť žiakov reprodukovať nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí napr. príbuzných, kamarátov a pod. Naučiť žiakov reprodukovať rozprávanie. Dodržať časovú postupnosť deja.	Reprodukcia nejakej udalosti	Reprodukcia Reprodukcia rozprávania, časová postupnosť	Vlastiveda Osobnostný a sociálny rozvoj Telesná výchova	Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra	Žiak ovláda pojem reprodukcia rozprávania. Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť-veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.
Naučiť žiakov definíciu konceptu..	Náčrt alebo koncept	Koncept	Vlastiveda Osobnostný	Motivačné rozprávanie	Učebnica Pracovný zošit	Žiak ovláda definíciu

Realizovať koncept v praxi. Vedieť vytvoriť náčrt slohového útvaru.			a sociálny rozvoj Telesná výchova	Riadený rozhovor	slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra	konceptu/náčrtu. Vie vytvoriť náčrt slohového útvaru.
Pojem plagát. Všimnúť si udalosť spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa má stať v najbližšom čase. Vytvoriť o nej plagát. Sústrediť sa na text. Všimnúť si prvky, ktoré musí plagát obsahovať.	Tvorba plagátu	Plagát	Vlastiveda Osobnostný a sociálny rozvoj Telesná výchova	Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra	Žiak vie zadefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti. Žiak realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.
Oboznámiť žiakov s pojmom umelecká literatúra, dráma. Učivo zdokumentovať na konkrétnych ukážkach slovenskej aj zahraničnej detskej umeleckej literatúry. Žiakov oboznámiť s najznámejšími autormi divadelných hier a	Rozdiely medzi umeleckou a vecnou literatúrou Bábková hra, bábkové divadlo	Umelecká literatúra Divadelná hra	Vlastiveda Osobnostný a sociálny rozvoj Výtvarná výchova	Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra Detské divadelné predstavenie	Vedieť pojem umelecká literatúra. Vedieť ho odlíšiť od vecnej poézie. Žiak vie recitovať jednu - dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov. Dokáže predniesť kratšie prozaické dielo. Žiak ovláda pojem

ich dielami pre deti a mládež. Naučiť žiakov interpretovať divadelnú hru. Zrealizovať divadelnú hru.						divadelná hra. Vie svojimi slovami opísať, čo je divadelná hra, vie to povedať na základe osobnej skúsenosti. Pozná významných slovenských alebo zahraničných autorov divadelných hier.
Žiak vie vymenovať základné druhy médií. Vyzdvihnúť ich funkciu pre spoločnosť aj pre jednotlivca. Učivo prepojiť s učivom o divadelnej hre. Využiť poznatky z bežného života dieťaťa.	Základné druhy médií: rozhlas, televízia, film, kino. Vhodnosť a nevhodnosť programov pre deti	Rozhlas Televízia Film - kino	Výchovné využitie vhodnosti televíznych a filmových predstavení. Ak má učiteľ možnosť urobí exkurziu do budovy SR,STV.	Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra Detské divadelné predstavenie	Žiak pozná pojem rozhlas, televízia, film (médiá). Vie ich pomenovať a vie ich navzájom od seba odlíšiť. Pozná charakteristické znaky rozhlasu, televízie a filmu. Vie kde sídli, pozná budovu slovenského rozhlasu, slovenskej televízie (prípadne iných televízií) a filmu

						(kiná). Film v minulosti a dnes. Žiak pozná niektoré literárne diela, rozprávky alebo iné literárne žánre, ktoré boli sfilmované. Žiak sa vie primerane správať v kine.
Dialóg chápeme najmä v súvislosti s literárnym alebo dramatickým dielom. V súvislosti s dialógom sa vyskytuje prítomnosť pohybových prvkov, ktorými sa jazykový prejav dopĺňa, dokresľuje, obmieňa alebo celkom supluje. Napr. namiesto jazykových prostriedkov sa používajú prostriedky mimojazykové napr. gestikulácia, mimika	Príprava dialógu	Dialóg	Výtvarná výchova	Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra Detské divadelné predstavenie	Žiak vie pojem dialóg. Vie vzniká a koľko osôb sa na ňom zúčastňuje. Vie ho identifikovať v texte a dokáže ho aj prakticky zrealizovať. Pri dialógu vie využívať gestikuláciu, mimiku.
Naučiť žiakov pojmy Kapitola, strofa, rým a vedieť ich vyznačiť v texte.	Členenie textu Druhy rýmov	Kapitola Strofa Rým	Vlastiveda Osobnostný a sociálny rozvoj Výtvarná výchova	Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor Výklad	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy	Žiak ovláda pojmy z učebnice v súvislosti s textom. Vie v

					Mimočítanková literatúra Detské divadelné predstavenie	básni identifikovať rým, ovláda nielen pojem, ale aj definíciu. To isté platí aj o strofe a kapitole. Žiak vie prakticky rozlišovať v textoch strofy a kapitoly. Ide o pragmatickú stránku výučby. V učive o rýme podľa zakončenia rozozná 3 druhy rýmov: združený aabb, abab, abba. Vie ich prakticky v básni vyhľadať
Vedieť pojem bájka, vedieť bájku odlíšiť od ostatných umeleckých útvarov. Oboznámiť sa s najvýznamnejšími bájkami Ezopom J. Záborským.	Najvýznamnejší bájkari	Bájka	Výtvarná výchova	Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor Výklad	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra Detské divadelné predstavenie	Žiak ovláda pojem bájka. Pozná text, ktorý je bájkou a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. Po prečítaní bájky vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Pozná meno Ezopa ako najznámejšieho

						autora bájok a tiež pozná meno J. Záborského.
Naučiť žiakov pojem komiks. Je to sekvenčne usporiadaná postupnosť obrázkov alebo graficky spracovaný (kreslený) príbeh. Má svoj dej a na čitateľa pôsobí esteticky. Text môže byť umiestnený alebo v bublinách uprostred textu alebo na okrajovej časti obrázka. Obrázky sú často zvukomalebnými výrazmi.	Dejová a lineárna stránka komiksu	Komiks	Výtvarná výchova	Motivačné rozprávanie Riadený rozhovor Výklad	Učebnica Pracovný zošit slovníky Detské časopisy Mimočítanková literatúra Detské divadelné predstavenie	Ťiak ovláda pojem komiks. Vie ho odlíšiť od iného druhu detskej literatúry. Vie prečítať dej komiksu. Pozná postupnosť deja. Vie, ktoré obrázky sú pred nejakou udalosťou, a ktoré nasledujú za ňou. Vie usporiadať obrázky podľa sledu deja. Vie sám alebo za pomoci spolužiakov nakresliť krátky komiks a napísať k nemu text.

Základná škola s materskou školou Čebovce – Alapiskola és Óvoda Csáb

Školský vzdelávací program

ISCED 1

ANGLICKÝ JAZYK

prvý cudzí jazyk

s vyučovacím jazykom slovenským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Anglický jazyk	4. ročník
Štátny vzdelávací program	3
Školský vzdelávací program	0
Spolu	3

ANGLICKÝ JAZYK

prvý cudzí jazyk

s vyučovacím jazykom maďarským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Anglický jazyk	4. ročník
Štátny vzdelávací program	3
Školský vzdelávací program	0
Spolu	3

ANGLICKÝ JAZYK – ANGOL NYELV

1. Charakteristika učebného predmetu - Tantárgy jellemzése

Záujem o štúdium anglického jazyka v posledných rokoch stále rastie. Je to dané nielen požiadavkou zo strany rodičov či žiakov ale najmä spoločenským vývinom. Vstup našej krajiny do EÚ a jej štruktúr si žiada ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikačné zručnosti. Jednou z možností ako túto požiadavku naplniť je začať vyučovať anglický jazyk už mladšom školskom veku a riadiť sa heslom: „Čím skôr, tým lepšie.“ Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa. Otvára žiakom nový obzor pri spoznávaní iných kultúr a tým rozvíja aj toleranciu dieťaťa voči iným kultúram.

A kisgyermekkori idegennyelv-oktatás alapvető célja lélektani és nyelvi: egyrészt kedvet ébreszteni a nyelvek tanulása iránt, sikerélményhez juttatni a diákokat, másrészt megalapozni a későbbi nyelvtanulást főként a receptív készségek fejlesztésével. Ezekhez járul még a nyelvtanulási stratégiák kialakításának megalapozása. Gyermekkorban a nyelvtanulás a természetes nyelvelsajátítás folyamataira épül. A gyerekek a számukra érdekes, értelmes, önmagukban motiváló és kognitív szintjüknek megfelelő kihívást jelentő tevékenységekben vesznek részt. Ezek során a célnyelvet hallva, a szituációt, kontextust értve haladnak előre a nyelv elsajátításában.

Az angol nyelv tanítása az anyanyelven megismert témakörökre, beszédszándékára, fogalomköreire és tevékenységeire épül.

2. Ciele učebného predmetu- Tantárgy céljai

Cieľové zameranie vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- získavaniu nových kompetencií
- opakovaniu si naučených vedomostí
- využívaní vedomostí z iných predmetov
- hodnoteniu svojich pokrokov
- spolupráci vo dvojiciach, alebo v skupinách
- socializácii detí
- využívaní naučeného cudzieho jazyka
- učení sa samostatnosti pri učení
- vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
- lepšie poznanie sveta a podporovanie sebavedomia
- prínos k celkovému vývinu dieťaťa a podporovanie emocionálnych, kreatívnych, sociálnych a kognitívnych schopností
- naučiť žiakov rozmyšľať o učení sa AJ a viesť ich k využívaní vlastného jazykového portfólia ako nástroja seba hodnotenia

Kľúčové spôsobilosti

- porozumieť počutému a písanému slovu
- hovoriť a vedieť odpovedať na otázky
- písať krátke listy, pozdravy, odkazy

3. Obsah učebného predmetu - A tantárgy részterületei

Na hodinách sa má vytvoriť hravá atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu. V začiatkovej fáze vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu **parajazykové** (rytmus, intonácia) a **nonverbálne** (gestikulácia, mimika) prostriedky.

Správne zvolenými metódami sa má vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť dieťaťa. Je nutné zohľadniť potreby dieťaťa a umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu.

Vzdelávací obsah anglického jazyka primárnej školy pozostáva nasledovných okruhov na úrovni A1.1 až B.2.

- **Rodina a spoločnosť** – A család és társadalom
- **Domov a bývanie** - Otthon és háztartás
- **Ľudské telo, starostlivosť o zdravie**- Az emberi test, egészség
- **Doprava a cestovanie**- Közlekedés és utazás
- **Vzdelávanie a práca** - Az oktatás és a munka
- **Človek a príroda** - Ember és természet
- **Voľný čas a záľuby** - Szabadidő és hobbi
- **Stravovanie**- Étkezés
- **Obliekanie a móda** – öltözködés divat
- **Multikultúrna spoločnosť** – Multikulturális társadalom
- **Šport** - sport
- **Obchody a služby**- Szolgáltatások
- **Krajiny, mestá a miesta** - Országok, városok
- **Kultúra a umenie**- Művészet és Kultúra
- **Mládež a svet** - Az ifjúság és a világ
- **Zamestnanie** - Foglalkozás
- **Veda a technika** - Tudomány és technológia
- **Vzory a ideály** – Példaképek és eszmék
- **Slovensko – Szlovákia**
- **Krajina, ktorej jazyk sa učím** – Anglicko – Anglia, angol nyelvterületek

4.SLOVNÁ ZÁSoba - Szókincs

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť.

5. Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj komunikačné jazykové kompetencie, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach.

Zapája sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré

umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učitelia sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

II .Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Učitelia sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získavať uvedomelo nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

III. Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

1. Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhlásť svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

2. Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3. Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,

- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

IV. Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

2 .Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

3. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

4. Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšom tempe reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Jednotlivé spôsobilosti na seba nenadväzujú, ale vytvárajú samostatný

základný komunikačný kontext. Z daného dôvodu ich môže učiteľ kombinovať a neustále tak vytvárať nové komunikačné kontexty podľa vyučovacích potrieb žiakov v triede.

Časti **Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia** nie sú povinné, ale odporúčané. Učiteľ ich môže dopĺňať podľa potrieb efektívneho jazykového vzdelávania v triede.

Ciele	Okruh	Téma	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezové témy	Metódy	Učebné zdroje	Poznámky k hodnoteniu, konkrétny výstup
Identifikovať Opísať – ľudí, zvieratá, veci,.. Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Vybrať si z ponúknutých možností	Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Dodržiavať základné pravidlá a postoje pri nákupoch (vedieť pozdraviť, spresniť výber, zaplatiť, atď.) a upozorniť na interkultúrne rozdiely. Prídavné mená miery, farby a kvality v základnom tvare Sloveso have got	Prírodoveda, Slovenský jazyk	Motivačné metódy rozhovoru. Dialogické metódy.	Učebnica. Obrázky s danou tematikou. Sada CD. Slovník.	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Výber z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklama a pod.
Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas /nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať	Vypočuť si a podať informácie	Upozorniť na špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v	Environmentálna výchova. Prírodoveda, Výtvarná výchova. Multikultúrna výchova. Ochrana života a zdravia.	Výklad. Práca so slovníkom, rozhovor. Projectová práca.	Učebnica, pracovný zošit. Didaktické pomocky - obrázky, makety. Obrázkový slovník.	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu.

		neformálnom, familiárnom styku. Stupňovanie krátkych a dlhých príd. mien Nepravidelné stupňovanie Prirovnanie				Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, rozprávanie, pozvánka, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.
Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia I can... Vyjadriť neschopnosť/Neznalosť I can't... Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť - He can swim very well. - I can swim, but not very well.	Vyjadriť svoj názor, vôľu, schopnosť	Záujmy a koníčky mládeže (šport, hudba a pod.).	Telesná výchova, Hudobná výchova,	Motivačné metódy. Demonštračné, vizuálne metódy. Dialóg.	Učebnica, pracovný zošit. Časopisy a knihy s obrázkami na danú tému. CD prehrávač. Obrázkový slovník, IKT	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Výber z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduchý telefonický rozhovor, pozvánka, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod

Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie - I'm happy. Vyjadriť smútok, skúsenosť, sympatie, - I'm sad. - You're lucky. Vyjadriť fyzickú bolesť - I don't feel very well. - I feel sick/dizzy/ill. - I've got a headache/cold.	Vnímať a prejavovať svoje city	Jednoduchý prítomný čas Poukázat' na rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny	Literatúra, Prírodoveda	Fixačná metóda, Metóda čítania. Dramatizácia. Demonštračné a audiovizuálne metódy.	Učebnica, pracovný zošit. CD prehrávač. Didaktický materiál. Hodinky.	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Výber z nasledujúcich žánrov: spoločenská komunikácia, dialógy, krátke oznámenie, jednoduchý telefonický rozhovor, krátke blahoželanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.
Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam I love/like English. Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád I don't like it (very much).	Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Otázka v jednoduchom prítomnom čase Oznamovacia veta v jednoduchom prítomnom čase Zápor v jednoduchom prítomnom čase Aktivity voľného času, porovnať rôzne	Ochrana života a zdravia.	Rozhovor, didaktické hry, počúvanie porozumením. Rolové hry.	Učebnica, pracovný zošit. Časopis. CD prehrávač.IKT	Ústny prejav formou jednoduchého monológu – oboznámiť okolie o záľubách alebo formou dialógu – reagovať a vyjadriť svoj postoj v rámci vzniknutých situácií - jednoduché aktuálne témy.

		druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka				Písomný prejav: napísať jednoduchý text opisujúci záľuby a postoje voči prostrediu – jednoduchý osobný list,
Vyjadriť príkaz/zákaz - Go home./Open the door. - Don't run away.	Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Rozkazovací spôsob Modálne slovesá Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou. Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov	Osobný a sociálny rozvoj	Motivačné metódy. Demonštračne.	Učebnica, pracovný zošit. Časopisy a knihy s obrázkami na danú tému. CD prehrávač. Obrázkový slovník	Komunikačný kontext sa realizuje formou krátkého dialógu s uplatnením hovorového alebo administratívneho štýlu. Vyjadrenie požiadaviek a sťažností, súhlasu a odmietnutia aj formou jednoduchého monológu, základné frázy. Typy textov: jednoduché dialógy nesúce základné rozkazy a príkazy, prosby, požiadavky a odmietnutia
Obviniť, priznať	Reagovať na	Základné	Výchova k	Motivačné metódy	Učebnica.	Komunikačný

sa Ospravedlniť sa - I'm very/so sorry. - Sorry for that.	nesplnenie pravidiel alebo povinností	rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosti, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku. Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a v cieľovom jazyku.	manželstvu, rodičovstvu. Medialna výchova. Multikultúrna výchova.	rozhovoru. Dialogické metódy.	Pracovný zošit. Sada CD. Slovník.	kontext sa realizuje formou stručného dialógu alebo monológu s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy.
Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného	Ponúknuť a reagovať na ponuku	Rozkazovací spôsob. Osobné zámená. Sloveso can v žiadosti. Spojenie let's + sloveso. Zdvorilé ponuky vo forme otázky. Príslovky s koncovkou – ly.	Environmentálna výchova. Prírodoveda, Výtvarná výchova. Multikultúrna výchova. Ochrana života a zdravia.	Výklad. Práca so slovníkom, rozhovor. Projectová práca.	Učebnica, pracovný zošit. Didaktické pomocky - obrázky, makety. Obrázkový slovník.	Žiadať od niekoho niečo Give me your exercise book, please. Speak slowly, please. Can I go to the toilet, please? Odpoveď na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal - Can you visit me

						today? Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali - Let's play. Ponúknuť pomoc Can I help you ? Odpovedať na návrh niekoho iného Ok. Yes, please. Thanks. No, thank you.
Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodať odvalu/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať	Reagovať na niečo, čo sa má udiť	Predložky času on, in, at. Preložka for.	Výchova manželstvu, rodičovstvu. Medialna výchova. Multikultúrna výchova.	Motivačné metódy rozhovoru. Dialogické metódy	Učebnica. Didaktické pomôcky, časopisy. Obrázkový slovník. IKT	Varovať pred niekým/niečím Attention. Wishing Blahoželať Happy birthday. She has her birthday on Friday. Flowers are for you. Merry Christmas.
Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať	Reagovať pri prvom stretnutí	Ukazovacie zámená. Privlastňovací pád. Privlastňovacie zámená. Jednoduchý prítomný a	Výtvarná výchova, Hudobná výchva. Ochrana života a Medialna výchova	Rozhovor, didaktické hry, počúvanie porozumením. Rolové hry.	Učebnica, pracovný zošit. Didaktické pomôcky - obrázky, makety. Obrázkový slovník. IKT	How are you? Fine, thanks. And you? Privítať Welcome. Come in

		priebehový čas, tvorba otázky a záporu. Spojky with, and.				
Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor	Telefonovať	Ukazovacie a osobné zámená. Príslovky miesta – here, there.	Ochrana života a zdravia. Výchova k manželstvu a rodičovstvu.	Rolové hry. Motivačné metódy. Dramatizačné metódy.	Učebnica. Pracovný zošit. Didaktické pomôcky, časopisy.	Začať telefonický rozhovor Hello. 235689. This is Peter./Peter, here. Is Jo there, please? Ukončiť telefonický rozhovor See you. Bye. Goodbye.
Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore	Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Jednoduchý prítomný čas, tvorba otázky a záporu. Abeceda.	Výchova k manželstvu, rodičovstvu. Mediálna výchova. Multikultúrna výchova.	Rozhovor, didaktické hry, počúvanie s porozumením. Rolové hry.	Učebnica, pracovný zošit. Didaktické pomôcky - obrázky, makety. Obrázkový slovník.	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Does he understand? Can you spell your name? Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané How do you say it in English? What is it? Can you repeat it, please? Slowly, please.
Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia	Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj	Opytovacie vety Snaha o nadviazanie	Environmentálna výchova. Dopravná výchova.	Fixačná metóda, Metóda čítania . Dramatizácia.	Učebnica, pracovný zošit. CD prehrávač.	Komunikačný kontext prebieha formou

- Is that clear? - Do you understand? Opytovacie vety Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/vetu	výklad/môj argument boli pochopené	známosti s cudzincom, ktorého jazyk ovládame len čiastočne. Zdvorilo požiadať o zopakovanie alebo pomalšie rozprávanie. Ak chce niekto ovládať cudzí jazyk, nesmie mať strach začať rozhovor s cudzincom	Osobnostný a socialny rozvoj.	Demonštračné a audiovizuálne metódy.	Didaktický material. IKT	dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke príbehy, krátke rozhovory, ilustrované príbehy
---	--	---	--------------------------------------	---	---------------------------------	--

Základná škola s materskou školou Čebovce – Alapiskola és Óvoda Csáb
Školský vzdelávací program
ISCED 1

PRÍRODOVEDA

s vyučovacím jazykom slovenským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Prírodoveda	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

PRÍRODOVEDA

s vyučovacím jazykom maďarským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Prírodoveda	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

PREDMET: PRÍRODOVEDA - TERMÉSZETISMERET

CHARAKTERISTIKA PREDMETU – A tantárgy jellemzése

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravoveda. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesuálna stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým.

Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

A tantárgy tanulása során a tanulók ismerkedjenek meg lakóhelyük, majd - egyre távoluló körben - távolabbi természeti és ember által létrehozott környezetük jellemző anyagaival, jelenségeivel, élőlényeivel, illetve azok változásával, valamint az emberek és környezetük kapcsolatával. Fedezzék fel a természet sokszínűségét, szépségét, és ébredjenek rá pótolhatatlan, értékes mivoltára.

A tantárgy célja, hogy felkeltse a tanulóknál a környezetük élő és élettelen világa iránti érdeklődést. Bátorítsa a természet és a lakóhelyi környezet önálló megismerésére, alkotóinak, jelenségeinek „felfedezésére”. Jól értelmezett, könnyen felidézhető, egyszerű kognitív műveletek végzésére alkalmas képzeteket alakítson ki a közvetlenül vagy közvetve megismerhető természeti és ember által létesített környezetről. Javítsa a tanulóknál a környezetük állapota iránti érzékenységet, alapozza meg a környezet értékeit tisztelő, azokat megóvni kész magatartásukat. Segítse őket tájékozódni természeti és társadalmi környezetükben, intse őket a veszélyhelyzetekkel kapcsolatos óvatosságra.

A tanítás-tanulás folyamatában elsősorban a tanuló lakóhelyi, iskolai, települési környezete, majd hazánk értékeinek megismertetésére, megszerettetésére törekedjünk.

Az élő és élettelen környezettel kapcsolatos fogalomalkotást mind személyes, mind közös, tevékeny tapasztalatszerzéssel készítse elő. Az egyszerű megismerési, tanulási módszerek megtanításával, begyakorlásával, alkalmazásával keltse fel – a gondolkodás fejlettségéhez illeszkedő mértékben – a természeti jelenségek, folyamatok ésszerű, tudományos magyarázata iránti igényt.

Lakóhelyi környezetük megismerése során tanítsa meg a tanulókat elemi fokon tájékozódni a térben, és az időben. Fejlessze helyes egészségszokásaikat, alapozza meg önmaguk, valamint az élő és élettelen környezetük iránti felelősségérzetüket, segítse a környezeti harmónia létrejöttéhez és fenntartásához szükséges magatartásuk és életvitelük alakulását.

HLAVNÉ CIELE PREDMETU- A tantárgy céljai

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať; prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaniu ťivotného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.

- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.

- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívaní všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.

- opisovaniu, porovnávaní a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.

- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.

- nazeraní na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.

- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.

- uvedomení si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojení sa do efektívnejšieho využívaní látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.

- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého ťivotného štýlu.

PARCIÁLNE CIELE PREDMETU

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný rozvoj myslenia dieťaťa.

Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo

najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. Prvý a druhý ročník

Prírodovedy je preto zameraný najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa deti

beťne stretávajú. Deti sú vyučovaním usmerňované k skúmaníu čiastkových aspektov

beťných situácií tak, aby:

- sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy), ŠVP, Prírodoveda – príloha ISCED 1

© Štátny pedagogický ústav

- sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),

- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť

- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),

- vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),

- sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),

sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia), si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou), dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Tretí a najmä štvrtý ročník sú v Prírodovede zamerané obsahovo a činnostne tak, aby bolo

možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností, ktoré sú uvedené v zátvorkách.

Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne

spája rozvoj poznatkového systému dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo

vzdelávacom procese tak, aby

si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...

si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...

si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...

si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ekosystematické vzťahy,...

si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, priťažlivosť, ... Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie

súvisí aj rozvoj špecifických postojov, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu

svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplýva na postoje

dieťaťa. U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).

Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce).

Dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom). ŠVP, Prírodoveda – príloha ISCED 1

© Štátny pedagogický ústav

Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).

Dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou

argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiiach). Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

ŠPECIFIKÁCIA VZDELÁVACIEHO OBSAHU

Vzhľadom na špecifiká prírodovedného vzdelávania je predmet prírodoveda zameraný predovšetkým na rozvoj kognitívnych, informačných a čiastočne sociálnych kompetencií. Pri rozvoji kognitívnych kompetencií je dieťa vedené k špecifickému spracovávaní informácií získaných vlastným pozorovaním a skúmaním, rozvíjajú sa objavné (induktívne) spôsoby poznávania. Pri rozvoji informačných kompetencií ide predovšetkým o rozvoj detskej schopnosti vyhľadávať informácie v rôznorodých zdrojoch a posudzovať ich využitelnosť pre pochopenie skúmaného javu ako aj ich mieru objektivity poskytovaných údajov. Pri rozvoji sociálnych kompetencií ide predovšetkým o rozvoj konštruktívneho dialógu zameraného na modifikáciu aktuálne platných predstáv detí o skúmaných javoch. Vzdelávací obsah je konštruovaný tak, aby si deti postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústreďujú na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie, kategorizačné schopnosti a neskôr sa sústreďujú na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať principiálne fungovanie vybraných prírodných javov. Rozvíjajú sa schopnosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Uvedené spôsobilosti a kompetencie sa rozvíjajú pri nadobúdaní a modifikácii vybraných pojmov a najmä pri modifikácii komplexnejších predstáv, ktoré sú špecifikované obsahovým štandardom v jednotlivých témach. Prírodovedné vzdelávanie je základom pre kvalitný rozvoj ekologických poznatkov, environmentálnych súvislostí, ako aj pre kvalitný rozvoj kladného postoja k vlastnému zdraviu a zdravému životnému štýlu. Keďže ide o rozvoj postojov a poznatkov vytvorených na základe tvorby súvislostí medzi vedomosťami, nie je vhodné ich rozvíjať osobitnými aktivitami, ich rozvoj je súčasťou špecifického prístupu k prírodovednému vyučovaniu. Ich

zmysluplný rozvoj je zabezpečený špecifikáciou výkonového štandardu, ktorý sústreďuje
ťiakov na tvorbu súvislostí medzi nadobúdanými poznatkami.

Ciele	Okruh	Téma	Predmet, Medzipredmetové vzťahy, Prierezová téma	Metódy	Učebné zdroje	Poznámky k hodnoteniu, Konkrétny výstup
Naučiť žiakov, čím sa odlišujú plody rôznych rastlín, za akých podmienok vyklíčia . Oboznámiť žiakov s ďalšími formami rozmnožovania: hľuzami, poplazmi, odrazkami. Oboznámiť žiakov S dĺžkou života rastlín.	Rastlinné plody Tvar a funkcia rastlinného plodu Semená Rozmnožovanie rastlín Podmienky klíčenia semien: teplo, voda, vzduch Vegetatívne rozmnožovanie Rastlín Jednoročné, dvojročné a trváce rastliny Vplyv zmien prostredia na rastliny	Rastliny	Výtvarná výchova	Názorná metóda Výklad Riadený rozhovor Pozorovanie	Učebnica Pracovný zošit Zošit	Vie, že plod obsahuje semeno. Vie, že zo zrelého semena vyrastie nová rastlina. Pozná podmienky klíčenia. Ovláda spôsoby rozmnožovania. Vie, že existujú aj rastliny, ktoré žijú len jeden rok, prípadne časť roka. Vie, že sa rastliny menia vekom, počas roka, vplyvom počasia.
Vedieť merať čas hodinami	Meranie času hodinami Hodina, minúta, sekunda	Čas	Výtvarná výchova	Názorná metóda Výklad Riadený rozhovor Pozorovanie	Učebnica Pracovný zošit Zošit	Žiak pozná celé hodiny a identifikuje ich na analógových a neskôr aj na digitálnych hodinách.
Objasniť rôznorodosti živočíšnej ríše. Žiak sa učí porovnávať živočíchy podľa vonkajších znakov organizmov a podľa spôsobu ich	Životné prejavy organizmov Podobnosti a rozdiely v živočíšnej ríši Základ systematiky stavovcov:	Živočíchy	Slovenský jazyk Výtvarná výchova	Názorná metóda Výklad Riadený rozhovor Pozorovanie	Učebnica Pracovný zošit Zošit	Pozorovaním skupiny živočíchov vie žiak samostatne vytvoriť opisnú charakteristiku danej skupiny – vie

ťivota. Niektoré prvky správania sa ťivočíchov sa snaťí vysvetľovať a informácie dáva do súvislosti s minulou skúsenosťou a predchádzajúcimi vedomosťami. Ťiak by si mal po prebratí témy uvedomiť význam ťivočíchov pre ťivot človeka.	obojťivelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce Plazy Chladnokrvný ťivočích Vtáky Ťivočíšne spoločenstvá Mravce ako spoločenský hmyz Spôsob ťivota společenstva Včely ako spoločenský hmyz Spôsob ťivota společenstva Úťitkové zvieratá: Včely Kravy Ovce Sliepky Kone					živočíchych porovnať a zistiť, v ktorých znakoch sa zhodujú (sú si podobné). Informácie si vie vyhľadať v rôznych informačných zdrojoch a overiť si tak spôsob vlastného uvažovania.
Naučiť žiakov, že voda je priestorom pre život rôznych druhov živočíchov. Žiak po prebratí témy vie, že vo vode žijú vodné živočíchych, ktoré dokáťu dýchať pod vodou, suchozemské ťivočíchych, ktoré v zdroji vody vyhľadávaťú potravu a obojťivelníky, ktoré sa chodia	Vodné živočíchych Suchozemské živočíchych Tečúca a stojatá voda Prepojenie zdrojov vody Spôsob ťivota vybraných zástupcov živočíchov žijúcich v tečúcich vodách Spôsob života vybraných	Voda	Slovenský jazyk Výtvarná výchova	Názorná metóda Výklad Riadený rozhovor Pozorovanie	Učebnica Pracovný zošit Zošit	Vie vysvetliť rozdiel medzi vodnými a suchozemskými ťivočíchmi na základe poznatku o spôsobe dýchania ťivočíchov. vie vysvetliť rozdiel medzi tečúcou a stojatou vodou Vie vymenovať niekoľko typických zástupcov vodných ťivočíchov

k vode rozmnožovať. Ľudia sa v téme oboznámi so správaním rôznych druhov živočíchov, ktoré sú špecificky viazané k rôznym druhom vodných	zástupcov živočíchov žijúcich v stojatých vodách Spôsob života vybraných zástupcov živočíchov žijúcich v mori Vodný ekosystém – fauna - spôsoby viazania sa na vodné prostredie Obojživelníky Vodný zdroj ako priestor pre rozmnožovanie Vodný zdroj ako zdroj obživy Mikroorganizmy Mikroorganizmy ako pôvodcovia ochorení Bunka ako stavebná Vodný ekosystém – flóra Riasy a sinice Sinice ako pôvodcovia Ochorení jednotka organizmov					typických pre slovenské potoky: pstruh, šklabka, rak, krivák, pijavica a opísať ich spôsob života v potoku. Vie vymenovať zástupcov stojatých vôd a ich spôsob života: kapor, štika, úhor, sumec. Vie vymenovať a vizuálne rozpoznať niekoľko typických zástupcov morských živočíchov (ťalok, treska, losos, raja, morský koník, medúza, sépia, koraly) a vie stručne opísať ich spôsob života. Vie opísať spôsob života dvoch vybraných živočíchov – uťovka obyčajná, Vie opísať životný cyklus ťaby a objasniť na ňom uvedený pojem „obojživelník“. Vizuálne rozpoznáva najznámejšie druhy obojživelníkov
--	--	--	--	--	--	--

						a pomenováva ich rodovými menami – skokan, ropucha, rosnička, mlok. skokan zelený. Vie uviesť tri príklady: komára, váčku a potočníka. Vie uviesť príklady živočíchov ((korčuliarka obyčajná, uťovka obyčajná, kačica, hus, labuť) Ďiak vie, že prítomnosť týchto organizmov sa dá zistiť a po overení, že je zdroj vody pitný je možné vodu piť priamo z prameňa Pozorovaním vie zistiť, že riasy sa netvoria v potokoch (v rýchlo tečúcich vodách), naopak, môžu sa vytvoriť v nádobách, v ktorých bola naliata studničná voda a boli vystavené teplu (poznatok dokážete zistiť experimentom, ktorý si s pomocou učiteľa sám navrhne).
--	--	--	--	--	--	---

Objasniť funkcie zmyslových orgánov, nervovej, cievej a rozmnožovacej sústavy človeka. Spoznať funkciu vlastného tela. Osvojiť si základy zdravej životosprávy organizmu.	Ľudské zmyslové orgány Reakcia človeka na podnety z Prostredia Zrak, zrakový orgán – oko Funkcia zrakového orgánu Odhadovanie vzdialeností Krátkozrakosť a ďalekozrakosť Starostlivosť o zrak Sluch, sluchový orgán – ucho Funkcia sluchového orgánu Zvuk ako chvenie hmoty Chuťové a čuchové orgány Funkcia chuti a čuchu Význam chuti a čuchu pre človeka Hmat Význam hmatu pre človeka Funkcie kože Citlivosť pokožky Funkcia reflexu Význam reflexu pre život človeka Nervová sústava a mozog	Ľudské telo	Výtvarná výchova	Názorná metóda Výklad Riadený rozhovor Pozorovanie	Učebnica Pracovný zošit Zošit Encyklopédie	Ďiakovie, že kontakt s prostredím nám poskytujú najmä zmyslové orgány. Ďiakovie vysvetliť, ako vplýva na človeka strata niektorého zo zmyslov. Ďiakovie vysvetliť, ako funguje reflex a aký má pre človeka význam, či opísať nervovú sústavu a funkciu mozgu.
--	--	---------------------------	-------------------------	---	--	--

	Srdce a jeho funkcia v tele človeka Starostlivosť o srdce Funkcia a zloženie krvi Červené krvinky Biele krvinky Krvné doštičky Význam darcovstva krvi Krvný obeh Okysličovanie organizmu Cievy – tepny a žily Rozmnožovanie a jeho vývin					Vie vysvetliť funkciu srdca a význam zdravého a siného srdcového svalu pre človeka. Vie vymenovať základné zložky krvi, vie opísať krvný obeh, vie vysvetliť, čo je srdcový tep a tlak krvi
Objasniť pojem hustota. Žiak je vedený ku skúmaniu javov, ktoré s hustotou látok súvisia a pozná ich z bežného života. Dôraz je zameraný aj na zmenu hustoty látok pri zmene skupenstva. Vytvoriť predstavu o časticovom zložení látok.	Hustota látok – pomer hmotnosti a objemu látok Pomer hustoty látok Nadľahčovanie Pomer hustoty látok Pomerné meranie hustoty Látok Hustota látok a vztlaková sila Zmena hustoty látok pôsobením tepla Povrchové napätie vody A jeho zmena Rozpustnosť pevných látok vo vode	Vlastnosti látok - hustota	Výtvarná výchova	Názorná metóda Výklad Riadený rozhovor Pozorovanie	Učebnica Pracovný zošit Zošit Encyklopédie	Žiak vie vysvetliť princíp rôznej hustoty látok. Vie, že duté predmety, predmety plné vzduchu na vode plávajú a je ich možné použiť na nadľahčovanie. Vie vysvetliť ako súvisí veľkosť sily, ktorá nadnáša telesá v kvapaline od hustoty danej kvapaliny.

	Rozpustnosť kvapalných látok vo vode Porovnávanie hustoty látok rôznych skupenstev Zmena hustoty látok pri zmene skupenstva z kvapalného na pevné Časticové zloženie látok Zmena hustoty látok pri zmene skupenstva z kvapalného na plynné Časticové zloženie látok Zmena hustoty látok pri zmene skupenstva z plynného na kvapalné Časticové zloženie látok					
Oboznámiť žiakov s jednoduchými mechanizmami: pákou, naklonenou rovinou, kladkou a ozubenými kolesami. Cieľavedome skúmať, kde sa uvedené mechanizmy	Páka ako jednoduchý mechanizmus Konštrukcia páky a spôsob fungovania Využitie páky v bežnom živote Naklonená rovina ako jednoduchý mechanizmus	Jednoduché stroje	Výtvarná výchova	Názorná metóda Výklad Riadený rozhovor Pozorovanie	Učebnica Pracovný zošit Zošit Encyklopédie	Žiak vie vysvetliť spôsob fungovania páky, naklonenej roviny, kladky, ozubeného súkolesia, vie uviesť konkrétne príklady z bežného života.

využívajú a skúmať ich spôsob fungovania.	Konštrukcia naklonenej roviny a spôsob fungovania Využitie naklonenej roviny v bežnom živote Kladka ako jednoduchý mechanizmus Konštrukcia kladky a spôsob fungovania Využitie kladky v bežnom živote Ozubené súkolesie ako jednoduchý mechanizmus Konštrukcia ozubeného súkolesia a spôsob fungovania Využitie ozubených kolies v bežnom živote					
Objasniť pojem sila. Oboznámiť sa so zákonitostmi jednotlivých silových pôsobení.	Gravitačná sila Veľkosť a smer sily Gravitačná sila a hmotnosť Predmetov Gravitačná sila a objem predmetov Odpor vzduchu Elektrická energia Elektrický prúd Elektricky vodivé a	Sily	Výtvarná výchova	Názorná metóda Výklad Riadený rozhovor Pozorovanie	Učebnica Pracovný zošit Zošit Encyklopédie	Tíak vie vysvetliť, príčiny pádu telies k zemi. Žiak vie vysvetliť výrobu el. Energie a jej význam pre spoločnosť. Vie vysvetliť, čo sú el. Vodiče, izolanty. Vie, čo je blesk, vie ako sa chrániť pred bleskom.

	nevodivé materiály Význam elektrickej energie Elektrický izolant Bezpečnosť práce s elektrickými zariadeniami Blesk Bezpečné správanie sa v Búrke Statická elektrina Magnetická sila Magnet Magnetické a nemagnetické Materiály Magnetizácia magnetických materiálov Magnetické pole Zeme Kompas Trenie Časticové zloženie látok Zvyšovanie a znižovanie trenia Praktický význam vysokého trenia Praktický význam nízkeho trenia					Vie rozlíšiť pojmy magnet a magnetický materiál. Vie, že zemeguľa má magnetické pole, vie vysvetliť funkciu kompasu. Vie vysvetliť, čo je trenie.
Objasniť pojem vesmír, utvoriť predstavu žiakov o	Vesmír Vesmírne telesá Vákuum Čierne diery	Vesmír	Výtvarná výchova	Názorná metóda Výklad Riadený rozhovor Pozorovanie	Učebnica Pracovný zošit Zošit	Ďiakov vie vysvetliť, čo je to vesmír, má základnú o čiernych diarach.

vesmírnych telesách a spôsoboch skúmania vesmíru zo zeme a priamo z vesmíru. Komplexnejšie chápať javy súvisiace s pohybom Země jako vesmírného telesa.	Planéta Hviezda Galaxia Súhvezdie Slniečna sústava Prirodzené družice planét Kométa Rotácia Zeme okolo vlastnej osi – striedanie dňa a noci Naklonenie Zemskej osi Rotácia Zeme okolo Slnka Striedanie ročných období Podmienky života vo vesmíre Skúmanie vesmíru – ďalekohľad, hvezdáreň, umelá družica, vesmírna stanica, rakety, raketoplány				Encyklopédie	Vie vymenovať planéty, vie vysvetliť rozdiel medzi Slniečnou sústavou, galaxiou (Mliečna dráha) a súhvezdím. Žiak vie vysvetliť striedanie dňa a noci a vie demonštrovať na modeli Slniečnej sústavy. Vie vysvetliť, čo je to umelá družica, čo je to vesmírna stanica a kde sa nachádza a aké majú dané zariadenia funkcie.
--	---	--	--	--	---------------------	--

Základná škola s materskou školou Čebovce – Alapiskola és Óvoda Csáb

Školský vzdelávací program

ISCED 1

VLASTIVEDA

s vyučovacím jazykom slovenským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Vlastiveda	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

VLASTIVEDA

s vyučovacím jazykom maďarským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Výtvarná výchova	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

PREDMET: VLASTIVEDA - HONISMERET

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU - Tantárgy jellemzése

Vlastiveda je predmetom, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Je to blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školy, obce alebo regiónu, v ktorom žiak žije. V krátkosti to môžeme nazvať ako objavovanie reálneho sveta žiakmi v určitom čase a priestore, vzájomné ovplyvňovanie sa človeka a prírody. Práve čas a priestor sú chápané ako základné kategórie spoločenského života, ktorými si ľudia môžu odovzdávať svoje informácie. Je v nich sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí v jednotlivých kultúrach. Súčasťou vlastivedy je spoznávanie minulosti, vzácných predmetov, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Vnímať, spoznávať a vytvoriť si kladný vzťah ku krajine, v ktorej žiak žije, je hlavnou úlohou vo všetkých troch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Určité vlastivedné poznávanie začína už v detstve, v priestore a okolí dieťaťa, ktorý sa vyznačuje množstvom zaujímavých vecí, kde dieťa získava odpoveď na množstvo otázok. Obsah vlastivedy v primárnom vzdelávaní je naplnený emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a dojmov z krajiny, v ktorej žije. S tým úzko súvisí aj poznávanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, v ktorej žije. Poznávanie svojej krajiny v jednotlivých ročných obdobiach s dôrazom na starostlivosť a bezpečnosť o zdravie, vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie. Vlastiveda má aj činnostné zameranie. Odporúčame preto aj vychádzky s vlastivednými námetmi. Ak to nie je možné z bezpečnostného hľadiska, vhodné sú aj multimediálne prezentácie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym a historickým vzdelávaním. Vlastiveda inak nazývaná aj »Objavujeme Slovensko« je rozdelená na tri veľké celky: Príroda Slovenska, Ľudia a Slovensko v minulosti a dnes. V časti »Príroda Slovenska« je základom spoznávanie určitých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávania prostredníctvom obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú historické príbehy. Ich pilier tvoria významné udalosti v histórii Slovákov v istom časovom slede. žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov. Tieto môžu byť realizované prostredníctvom modelových výletov.

Honismeret tantárgy megismerteti a tanulokat a valós világgal, környezetükkel a régiójukkal, ahol a gyermek él.

A tantárgy tanulása során a tanulók ismerkedjenek meg lakóhelyük, majd - egyre távoluló körben - távolabbi természeti és ember által létrehozott környezetük jellemző anyagaival, jelenségeivel, élőlényeivel, illetve azok változásával, valamint az emberek és környezetük kapcsolatával. Fedezzék fel a természet sokszínűségét, szépségét, és ébredjenek rá pótolhatatlan, értékes mivoltára.

Közelebb kerülnek saját nemzeti kultúrájukhoz is, jobban megértik és megbecsülik az értékeket és hagyományokat. Más emberek viselkedésének és életmódjának megismerésével növekszik bennük a nemzeti önismeret, de megtanulják azt is, hogy milyen pozitív, megtartó ereje van a közösségnek.

2. CIELE PREDMETU - Tantárgy céljai

Motivácia k objavovaniu prírody a ľudských výtvorov v blízkom, ale i vzdialenom okolí je vo vlastivede dokumentovaná zaujímavým spôsobom učenia sa.

Dôležitým cieľom je spoznávať sociokultúrny priestor života dieťaťa a genézu tohto priestoru. Mimoriadna pozornosť je venovaná orientácii v priestore a čase. Rozvoj poznania dieťaťa v danom sociokultúrnom priestore zodpovedá mentálnej prezentácii pojmového aparátu, s ktorým dokáže narábať a chápať jeho význam. Dieťa si ozrejmuje vlastnú kultúru, učí sa narábať s historickými prameňmi, je schopné sa v nej orientovať a hodnotiť na svojej primeranej úrovni. Vníma a zaujíma postoj k multikultúrnej otvorenosti. Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, pozorovaní, žiaci získavajú vzťah ku kraju, v ktorom žijú.

Výučba vlastivedy v 4. ročníku ZŠ je zameraná na zážitkové poznávanie oblastí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité orientovať sa na mape, vedieť čítať mapu s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije. Jej hlavným cieľom je podporovať chuť učiť sa, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách. Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho premeny, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí (v triede, škole, obci) a vedieť spolupracovať. Akceptovať ľudí, ktorí prišli na Slovensko z iných štátov a naučiť sa ich tolerovať.

Súhrn cieľov:

- ☐ orientovať sa v mape, narábať s vekuprimeranými historickými prameňmi,
- ☐ rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok,
- ☐ rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní,
- ☐ vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa,
- ☐ využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnávanie,
- ☐ vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí.

3. KOMPETENCIE - Képességek

Prostredníctvom učenia sa a činnosti si žiaci rozvíjajú jednotlivé druhy **funkčnej gramotnosti** a **komunikatívne kompetencie** tým, že majú možnosť slovne alebo písomne prezentovať svoje skúsenosti z navštívenej oblasti na Slovensku alebo **interpretovať** prečítanú alebo vypočutú povesť, pieseň, báseň viažucu sa k regiónu alebo k vlasti. Vlastivedné učivo o Slovensku rozvíja aj **čitateľskú gramotnosť**. Že žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborné texty, prostredníctvom opisu obrázkov, diagramov, kresieb a pod.

Ďalšou dôležitou kompetenciou je rozvíjanie **kultúrnej kompetencie**, pretože spoznávanie vlasti sa rozvíja nielen priamym pozorovaním alebo získavaním informácií z textu, ale aj využitím ľudovej slovesnosti výtvarného, hudobného, dramatického, alebo filmového umenia. Vzťah k prírode a k ľuďom rozvíja základy **personálnej** a **interpersonálnej** kompetencie, podporuje motiváciu a rôzne stratégie „učiť sa“, hľadá možnosti a limity k samostatnému, sebavedomému vystupovaniu a konaniu, k efektívnej bezproblémovej (nekonfrontačnej) komunikácii, schopnosti objavovať a poznávať všetko, čo ho zaujíma, k čomu má pozitívny vzťah, prípadne v čom by mohol v budúcnosti uspieť. Schopnosť pracovať samostatne i tímovo.

Poznámka:

Témy nie je nutné preberať následne, ale výberovo. Závisí to od aktuálnosti sviatkov, ročných období a významných udalostí, ktoré sa udiali. Napríklad stala sa nejaká významná udalosť na

Slovensku, tak jej budeme venovať pozornosť. Inokedy samotní žiaci prinášajú do školy veľa otázok a chcú na ne odpovede.

4. ročník

Krajina, v ktorej žijeme - Ország, ahol élünk

Čítanie mapy Slovenska, časová priamka, územné členenie kraja

Mestá a dediny - Városok és falvak

Charakteristika mesta a dediny.

Krajské mestá.

Cestujeme z Bratislavy do Košíc - Utazás Pozsonytól Kassáig

Cestujeme po Bratislave.

Cestujeme po Košiciach.

Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch.

Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.

Zaujímavosti zo Slovenska – Szlovákia nevezetességei

Baníctvo na Slovensku v minulosti a zaujímavosti s ním spojené.

Tradície a zvyky – Tradíció, hagyományok

Historické regióny na Slovensku. Zvyky a tradície podľa historických regiónov. Život v stredovekom meste. Skanzeny.

V súlade s prírodou - Harmóniában a természettel

Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách.

Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes.

Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom.

Kam zavedieme priateľa zo zahraničia. Projekt

Ciele	Okruh	Téma	Predmet, medzipredmetové vzťahy, Prierezová téma	Metódy	Učebné zdroje	Poznámky K hodnoteniu Konkrétny výstup
Po objavnom spoznaní rodného kraja sa žiaci pútavou formou oboznámia so zaujímavými časťami Slovenska. Orientovať sa v rodnom kraji. Pomenovať jeho jednotlivé prvky- časti. Orientovať sa v časovej priamke. Vedieť sa orientovať na mape. Dozvedieť sa pútavé	Krajina, v ktorej žijeme.	Čítanie mapy Slovenska Časová priamka Územné členenie – kraje. Charakteristika kraja, v ktorom žijem.	Prírodoveda Slovensko	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	učebnica pracovný list mapa aplik. obrazy	Opísať a rozlíšiť povrch krajiny podľa členitosti. Opísať polohu pohorí a nížin. Vymenovať a ukázať na mape naše najväčšie rieky. Porovnať udalosti podľa časovej priamky, určiť, ktorá udalosť sa stala skôr a ktorá neskôr. Usporiadať udalosti svojho života a udalosti v roku na časovej priamke. Vymenovať podľa mapy kraje SR a ukázať krajské mestá. Vyhľadať regionálne osobitosti vlastného kraja.

skutočnosti o rôznych častiach Slovenska.						
Ukázať na obrázkovej mape vybraté mestá a dediny. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa odlíšiť ich. Vedieť sa orientovať na mape.	Mestá a dediny.	Charakteristika mesta, dediny. Krajské mestá.	Prírodoveda Slovenský jazyk Mesto, Dedina Krajské mesto	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	učebnica pracovný list, mapa aplik. obrazy	Z fotografií, krátkych textov a svojich skúseností opísať charakteristiku mesta, resp. dediny a porovnať ich výhody a nevýhody. Vedieť správne priradiť krajské mestá ku krajom.
Poznať významné pamiatky. Vedieť sa orientovať na mape.	Cestujeme z Bratislavy do Košíc.	Vlakové, autobusové a letecké spojenie.	Prírodoveda Slovenský jazyk Bratislava Košice	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	učebnica pracovný list, aplik. obrazy fotky, mapa, IKT	Vyhľadať rôzne spoje z cestovných poriadkov (z internetu), orientovať sa v cestovných poriadkoch, vedieť sa spýtať, hľadať alternatívne riešenia. Poznať pravidlá slušného správania sa v dopravnom prostriedku.

		Cestujeme po Bratislave. Cestujeme po Košiciach Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.				Z mapy Bratislavy a dostupných materiálov (sprievodca po Bratislave, po Košiciach, z internetu...) vyhľadať významné pamiatky Bratislavy a Košíc, pripraviť si krátky itinerár sprevádzania návštevy po týchto mestách. Pripraviť plán cesty zo svojej obce do Bratislavy a do Košíc. Využiť dostupné cestovné poriadky (IKT). Sprostredkovať ostatným skúsenosti, zážitky a zaujímavosti z vlastných ciest. Vedieť ich prezentovať rôznymi spôsobmi.
Porozprávať ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku a akú úlohu zohralo v našich dejinách, čím bolo	Zaujímavosti zo Slovenska baníctvo na Slovensku	Kedy a prečo sa začalo baníctvo rozvíjať – ťažba zlata, striebra, rudy, uhlia, soli, travertínu.	Prírodoveda Slovenský jazyk	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	učebnica pracovný zošit, aplik. obrazy nerasty	Odraz minulosti v súčasnosti. Opísať prácu baníka, aké nástroje používal a porovnať ako sa zmenila práca baníkov v priebehu dejín. Aké pozostatky z minulosti

významné.		Práca baníkov v minulosti a dnes. Spomienky na baníctvo. Čo nám z baníctva zostalo.	Baníctvo Ťažba Rudy Nerasty			baníctva zostali na Slovensku. Ťažba nerastov, zlata, striebra, opálu. Ich využívanie pri tvorbe šperkov. Banícke múzeum.
Poznať historické regióny Slovenska.	Tradície a zvyky. Skanzeny.	Historické regióny na Slovensku (Orava, Liptov, Šariš, Spiš...) Zvyky a tradície podľa historických regiónov život v stredovekom meste Práce na vidieku v minulosti počas leta a počas zimy. Skanzeny na Slovensku – čo všetko v skanzene nájdeme.	Prírodoveda Slovenský jazyk Tradície Zvyky. Skanzeny	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	učebnica pracovný zošit, aplik. Obrazy mapy knihy časopisy	Vedieť zaradiť zvyky a tradície do príslušných regiónov, na základe poznatkov zo skanzenov a iných zdrojov. Opísať charakteristické znaky života ľudí v minulosti a porovnať so životom v súčasnosti. Použiť k tomu obrázky, informácie z kníh, časopisov, filmov, ľudovú slovesnosť.
Poznať pohoria. Poznať pravidlá bezpečného správania sa v horách.	V súlade s prírodou	Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách. Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes.	Prírodoveda Slovenský jazyk Pohoria	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	učebnica pracovný zošit, aplik. obrazy mapy	Poznať základy ochrany prírody a ochrany zdravia. Zásady bezpečného pohybu v horskom prostredí. Porovnať na základe informácií z rôznych zdrojov (fotografie, rozprávanie, text), ako ľudia trávil voľný čas v

Poznávanie našej vlasti prostredníctvom povesti. Porozprávať o významných historických udalostiach.		Kráľova hoľa, Kriváň – povesť, výber Vznik riek, formovanie územia riekou, oblasti v povodí riek Jazerá, gejzír. Plavíme sa po Dunaji a Dunajci Dunaj pod Devínom, Dunaj v Bratislave, Dunaj v Gabčíkove, Dunaj v Štúrove Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Výber Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom Výber	Bezpečnosť Povesti Rieky Gejzír	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	učebnica pracovný zošit, aplik. Obrazy mapy	prírode v minulosti a dnes. Zaujať vlastný postoj k dnešnému tráveniu voľného času – ako turizmus ovplyvňuje prírodu. Reprodukovať obsah povesti vlastnými slovami a na jej základe vytvoriť krátku dramatizáciu. Opísať rôzne podoby, ktoré môže mať rieka. Posúdiť ako človek technológiami ovplyvňuje tok riek. Podľa mapy ukázať oblasti jazier. Opísať v čom je výnimočný gejzír Opísať vybrané úseky Dunaja, čím sú zaujímavé Opísať vybrané úseky Dunajca, porovnať ich s úsekmi Dunaja Vysvetliť rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom, uviesť príklady a vedieť povedať svoj názor na ňu, v čom sa páči, resp. nepáči.
---	--	--	---	--	--	--

Poznať vybrané rieky, jazerá a prírodné zaujímavosti.			Prírodoveda Slovenský jazyk			
Vypracovať projekt.	Mini projekt o vlastnom kraji	Súčasnosť a minulosť v našom kraji	Slovenský jazyk Prírodoveda	Samostatná práca	Obrázky IKT časopis	Poznať významné udalosti a osobnosti späté s jeho krajom, uviesť zmeny, ktoré nastali v jeho kraji a systematicky to

			Projekt			spracovať vo forme miniprojektu.
--	--	--	---------	--	--	----------------------------------

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

rímsko-katolícka

s vyučovacím jazykom slovenským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Náboženská výchova	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

rímsko-katolícka

s vyučovacím jazykom maďarským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Náboženská výchova	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Predmet: Náboženská výchova – Hit- és vallásoktatás

Charakteristika predmetu – Tantárgy jellemzése

Kedže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Mivel az ember pszichológiai és szociológiai szempontból természetes módon vallásos lény, szükséges irányítani azt, ami meghaladja. Ezért a vallásos nevelés ésszerű szerepet tölt be holisztikus értelemben az iskolai oktatásban. Figyelemmel kell tanítani a vallásos nevelést, mivel ez formálja az ember vallásos gondolatait, a lelkiismeretet valamint a vallásos nevelés a személyes hit a személyes kifejezés a vallási gondolkodás szerves része az emberi identitás kialakulásában. Ez hozzájárulást biztosít a bibliai üzenethez, az egyes keresztény egyházak tanításához, hagyományaihoz, mert megnyitja a lehetőséget az élet fele az egyházban.

A vallásos oktatás összpontosít a diákok pozitív értékorientációira, hogy tisztességes emberek váljanak belőlük, magas erkölcsi normákkal, akiknek az értékorientációi kedveznek a személyes és a családi élet és a társadalom kibontakozásában. Vallási oktatás rávezet a magunk iránti és a más egyének, valamint a társadalom felelősség érzete felé. Azt tanítja a diákoknak, hogy kritikusan gondolkodjanak, nem hagyja őket befolyásolni, tanulják meg megérteni magukat, másokat és a világot, amelyben élnek.

A tantárgy összekapcsolódik a többi társadalomtudományi tárgyal, így a diákokkal tisztázza a morális nézetet több nyílt társadalmi vitára. Azt tanítja a diákoknak, hogy tegyenek különbséget az között, amit a társadalom elfogad, és mi a valódi erkölcsi jó az egyének és a egész társadalom számára.

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- formovať svedomie
- prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávania čítania Božieho slova
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Célkitűzések

A hitoktatás lehetővé teszi, hogy a tanulók:

- megfogalmazzák a kérdéseket az alapvető értékekre, attitűdökre és cselekvésekre
- szembe álljanak a tudományos és vallási (keresztény) világgép megfogalmazásával

- keressék a saját életüket és értékorientációjukat

-formálják a lelkiismeretüket

-elmélyítsék interperszonális kapcsolataikat a kommunikáció révén

-megvizsgálják, hogyan lehetne kommunikálni Istennel

-értékeljék a kommunikációt Isten és a szentségek, a liturgikus ünnep keretében felolvasott Isten üzenetében

-fejlesszenek kritikus gondolkodás, megvizsgálva a pozitív és negatív jelenségeket a társadalomban és az egyházban

Učebné zdroje

Metodický materiál v metodickéj príručke katolíckeho náboženstva pre tretí ročník základných škôl „Poznávanie nádeje“, vydaný Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

Tananyagok és források

Módszertani anyag és útmutató az általános iskolák katolikus vallásos nevelésére a negyedik évfolyam részére - "A remény megismerése", kiadva a Katolikus oktatási és katechetikai központ által. A módszertani kézikönyv tartalmazza a kidolgozott módszeres témákat, színes képmelléleteket és munkalapokat. A módszertani anyagok vallási oktatásra minden témakörben gazdagon kínálják a tevékenységeket. Ezek közül a tanár választja ki az általa megfelelőnek ítélt tekintetében személyes hajlamot, a diákok hajlamát és más körülményeket.

Ročníková téma

Dieťa objavuje prostredníctvom viery rozmer nádeje. Táto v ňom prehlbuje a rozvíja dôveru, ktorá mu umožňuje dôverovať sebe, ľuďom a Bohu. Nádej otvára dieťaťu dvere do sveta. Na jednej strane sa stáva nezávislé a na druhej pociťuje potrebu spoločenstva. Svoj spoločenský rozmer rozvíja v upevňovaní vzťahov medzi jednotlivcami ale aj spoločenstvom. Potreba spoločenstva je veľmi silná, prejavuje sa túžbou začleniť sa. Uvedomuje si potrebu spoločenstva s ľuďmi a s Bohom. Učí sa počúvať druhých, učí sa zriekať pre iných. Dokáže vnímať dobro, ktoré ho presahuje, čím rozvíja pozitívny postoj k životu.

Évfolyam téma

Gyermek eljut a hit dimenzióján keresztül a reményhez. Ez bővíti és fejleszteni benne a bizalmat, amely lehetővé teszi számára, hogy megbízzon önmagában, az emberekben és az Istenben. A remény kinyitja a gyermek számára az ajtót a világba. Egyrészt, függetlenné válik, másrészt úgy érzi, hogy szüksége van a közösségre. A társadalmi dimenziót fejleszti a kapcsolatok erősítésében magánszemélyek, valamint a közösségben. A közösség iránti váagnak nagyon erősnek kell lenni, és a beilleszkedés vágyával egyesül. Megérti, hogy szüksége van az Istennel és az emberekkel való közösségre. Megtanul hallgatni másokat, és feláldozni magát másokért. Képes érzékelni a jót, amely túllépi őt, és ezáltal fejlesszti a pozitív hozzáállását az élethez.

Ročníkový cieľ

Spoznávať dôvody kresťanskej nádeje. Oceniť potrebu nádeje pre osobný život. Formovať postoj nádeje ako základný predpoklad zmysluplného života.

Évfolyam cél

Felfedezni az okokat a keresztény reményre. Átértékelni, hogy szükség van a reményre a személyes életben. Formálni a remény magatartását, mint előfeltételt egy értelmes élethez.

Ciele	Okruh	Téma	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezové témy	Metódy	Učebné zdroje	Pozn. k hodnot.konkrét. výstup
Kognitívny cieľ: Objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu. Afektívny cieľ: Vnímať potrebu sebariadenia. Akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom. Psychomotorický cieľ: Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti.	Cesta k sebe – som jedinečný. Cesta k druhým (kamarátsvo, priateľstvo). Cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa). Cesta k Bohu (biblické obrazy Božej blízkosti).	Cesta nádeje	Ocenenie jedinečnosti človeka a rešpektovanie v životných situáciách	-práca s textom, kreslenie, výklad, didaktická hra, spev, PPP, modelové situácie	Metodická príručka, Sväté Písmo, IKT	-vysvetliť čím je človek jedinečný, reprodukovať biblický príbeh o Noemovej arche, nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode, vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje, objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu, objavovať zodpovednosť za prírodu a za rozvíjanie dôstojnosti ľudského života, vnímať potrebu sebariadenia, akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom, formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti
Kognitívny cieľ: Porozumieť základnému deleniu kresťanskej Biblie. Identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických	Biblia kniha kníh. Odkrývanie nádeje v živote biblických postáv. Biblické posolstvo nádeje – príchod Mesiáša. Ježiš ohlasuje Božie	Biblia – slovo o nádeji	Vyjadriť radosť zo života a osvojiť si pozitívny postoj k životu.	-didaktická hra, -výklad, -práca v skup. -tvorba priestor.	Metodická príručka, Sväté Písmo, IKT, biblické obrazy	-vymenovať základné delenie kresťanskej Biblie, reprodukovať biblický príbeh o povolání Gedeona, jednoduchým spôsobom interpretovať

postáv. Na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel. Vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu. Interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a zachraňujúceho Božieho konania. Afektívny cieľ: Vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva. Psychomotorický cieľ: Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv.	kráľovstvo. Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo.			obrazu, -spev, -kreslenie		biblické texty prorociev prorokov Micheáša a Izaiáša – kmeň Jesseho, ako posolstvo nádeje, interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa, identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv, na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel, vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva, formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv, vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu, interpretovať biblické príbehy o Ježišových
Kognitívny cieľ: Objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou	Skúsenosť strachu, dôvery a nádeje. Bože, kde si? (Jób) Smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš – silnejší ako smrť. Sviatosť	Nádej presahujúca smrť	Schopnosť vnímať smrť ako súčasť života a otvorenosť pre kresťanské posolstvo nádeje	-práca s textom, kreslenie, výklad, didaktická hra, spev,	Metodická príručka, Sväté Písmo, IKT, biblické obrazy	-reflektovať svoj pohľad na ľudské utrpenie, vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života, vie dať svoj

presahujúcou smrť. Objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť. Afektívny cieľ: Vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako cestu od smrti k nádeji na večný život. Psychomotorický cieľ: Reflektovať vlastnú skúsenosť s bolesťou. Rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu.	pomazania chorých ako priestor nádeje v situácii, kde pozemská nádej už končí.			PPP, modelové situácie	pohľad n ľudské utrpenie do súvisu s biblickými textami o Jóbovi a kresťanským pohľadom na zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí, reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára, objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť, objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť, objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistie posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť, z pohľadu kresťanskej nádeje vysvetliť vetu, že život je silnejší ako smrť, rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu, je vnímavý pre existenciálnu skúsenosť so životom a smrťou a náboženskú hĺbku, ktorú spoznáva
--	---	--	--	-------------------------------	---

						v živote druhých ľudí a liturgii
Kognitívny cieľ: Prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou. Afektívny cieľ: Vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví. Psychomotorický cieľ: Vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiach v našej krajine (regióne) a navrhnuť spoločnú angažovanosť pre dobro (sociálna oblasť). Osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií.	Rôzne veže v jednom meste, kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióne), miesta pre spoločné slávenie, prácu a nasadzovanie za ľudské práva a pokoj s kresťanmi iných cirkví.	Svedectvo nádeje	Schopnosť vnímať vo svojom okolí inakosť iných denominácií a schopnosť prijať túto skutočnosť.	-práca s textom, kreslenie, výklad, didaktická hra, spev, PPP,	Metodická príručka, Sväté Písmo, IKT, biblické obrazy	-prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou, vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví, vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiach v našej krajine (regióne) a navrhnuť spoločnú angažovanosť pre dobro (sociálna oblasť). Osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií.
Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka. Na modelových situáciách	Modlitba – život v Božej prítomnosti. Bože, si pri mne (Žalm 139). Boh – stred kresťanského spoločenstva.	Prameň nádeje	-vnímať svoj duchovný rozmer, byť vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie	-didaktická hra, -výklad, -práca v skup. -tvorba priestor.	Metodická príručka, Sväté Písmo, IKT, biblické obrazy	-jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka, na modelových situáciách objaviť nádej zo života

objaviť nádej zo života viery. Afektívny cieľ: Vnímať potrebu stíšenia. Psychomotorický cieľ: Cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe.				obrazu, -spev, -kreslenie		viery, vnímať potrebu stíšenia, cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe.
--	--	--	--	---------------------------------	--	---

Základná škola s materskou školou Čebovce – Alapiskola és Óvoda Csáb
Školský vzdelávací program
ISCED 1

MATEMATIKA

s vyučovacím jazykom slovenským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Matematika	4. ročník
Štátny vzdelávací program	3
ŠkVP – posilňujúca hodina bez rozšírenia učiva	2
Spolu	5

MATEMATIKA

s vyučovacím jazykom maďarským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Matematika	4. ročník
Štátny vzdelávací program	3
ŠkVP – posilňujúca hodina bez rozšírenia učiva	1
Spolu	4

Predmet: MATEMATIKA - MATEMATIKA

1. Charakteristika učebného predmetu - Tantárgy jellemzése

Matematika je v primárnom vzdelávaní (ďalej 1. stupeň ZŠ) po materinskom jazyku najviac časovo dotovaným učebným predmetom. Matematické vzdelávania je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Obsahový a výkonový štandard uvedený pre jednotlivé ročníky je štandard, ktorý sa má splniť najneskôr v uvedenom ročníku.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

A matematikai nevelés célja az általános iskola kezdő szakaszában azon képességek fejlesztése, melyek segítségével a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre. Ennek elérésére életkoruknak megfelelő, tapasztalaton nyugvó megismerési módszereket sajátítanak el. Tapasztalatgyűjtés keretében foglalkozunk:

- az alapvető matematikai képességek kialakításával,
- a gondolkodás fejlesztésével,
- a helyes tanulási szokások kiépítésével,
- az ismeretszerzés során alkalmazott önállóság mértékének fokozásával,
- a matematika tanulása iránti érdeklődés felkeltésével,
- a pozitív attitűd alapozásával,
- az életkornak megfelelő matematikai szaknyelv elsajátításával.

A matematika tanulásának alapja a tapasztalatszerzésből kiinduló induktív megismerés. Ennek keretében kerül sor a megfigyelés irányítására, a spontán megfigyelésből a tudatos, célirányos megfigyelésre való felkészülésre, az észrevételek megfogalmazására, rendezésére, értelmezésére és lejegyzésére, valamint a szerzett tapasztalatok más tanulási helyzetekben való alkalmazására.

A matematika tanulása az első négy évfolyamon alapozó jellegű. A nevelési-oktatási feladatok sorában a képességfejlesztésnek kiemelt szerepet szánunk.

Az ismeretnyújtás a képességek gazdag tárházának fejlesztése közben, a kisiskolás korosztály fejlődési ütemének figyelembevételével történik.

A kezdő szakasz feladata az alapvető matematikai ismeretek elsajátítása, a problémamentes továbbhaladás biztosítása a kötelező oktatás keretében. Az alapozás a matematika kiemelt témaköreiben az ismeretek koncentrikus és spirális bővülését segíti elő.

Alapvető fontosságú, hogy nem mennyiségi, hanem minőségi fejlesztés történjen, tehát a tanulók tempójának megfelelően haladjunk, ne a többre, hanem az alaposabbra helyezzük a hangsúlyt.

A matematika tanítása kettős célrendszerre épül. Egyrészt a kognitív képességek fejlesztésére szolgál, és lehetőséget teremt a gondolkodási módszerek alkalmazására. Másrészt a tanulási szokások kiépülését segíti, rendszerességre, tudatosságra, a megismerési módszerek önálló alkalmazására nevel. Az önellenőrzés képességének fejlesztésével további felfedezésre, kutatásra ösztönöz.

A matematikai képességek kiépítését és folyamatos fejlesztését az iskolai kezdő szakasz alapvető feladatának tekintjük. A fejlesztés eredményeként azt várjuk, hogy a 4. évfolyam befejezése után a tanulók a megismerési módszerekben gazdagodva, a matematika és a matematikatanulás iránt pozitív beállítódással, érdeklődéssel, a továbbhaladáshoz szükséges ismeretek birtokában folytathassák tanulmányaikat.

2. Ciele učebného predmetu - Tantárgy céljai

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripravia na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú žiaci získať také skúsenosti, ktoré u nich vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich ich veku. Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- Presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku. Vhodné využívať tabuľky, grafy a diagramy. Využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh.

- V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne, aj na kalkulačke rozvíjať numerické zručnosti žiakov.

- Na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore.

- Riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia indukčných metód viesť žiakov získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov. Rozvíjať u žiakov matematické nazeranie, logické a kritické myslenie.

- Systematicky viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Približovať žiakom dennú prax.

- Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.

- Viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa.

- Podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú seba výchovu a seba vzdelávanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte.

- Vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom.

- V rámci matematického vzdelávania rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti, v IKT, v osobnej i v občianskej oblasti, v oblasti prírodovednej a kompetenciu učiť sa učiť sa.

3. ŠTRUKTÚRA OBSAHU – A tantárgy részterületei

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov. Toto členenie sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni nemusí byť explicitne zastúpený každý z týchto tematických okruhov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami – Számok, változók és matematikai műveletek

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy- Sorozatok, összefüggések, függvények, táblázatok, diagramok

Geometria a meranie- Geometria és mérések

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika- Kombinatorika, valószínűség számítás, statisztika

Logika, dôvodnenie, dôkazy – Logika, indoklás, bizonyítás

Ciele	Okruh	Téma	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezové témy	Metódy	Učebné zdroje	Poznámky k hodnoteniu, konkrétny výstup
Vedieť spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100. Vedieť riešiť slovné úlohy zamerané na násobenie a delenie v obore do 100 aj so zápisom, vedieť formulovať odpoveď slovnej úlohy.	Násobenie a delenie v obore násobilky.	Násobenie a delenie v obore násobilky. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...) Počítanie spamäti. Automatizácia spojov Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100. Komutatívnosť násobenia (propedeutika) Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika) Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie. Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom. Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a : b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka). Tvorenie textov k numerickým príkladom Slovné úlohy na priamu	Slovenský jazyk, Prírodoveda, Výtvarná výchova,	Rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	Učebnica, pracovný zošit, počítač – detské počítačové hry.	Vedieť urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky. Ovládať algoritmus násobenia. Vedieť spamäti násobiť a deliť 10 a 100. Osvojiť si praktické násobenie a delenie na kalkulačke. Vedieť rozlíšiť a použiť správnu počtovú operáciu v úlohách charakterizovaných pojmami koľkokrát viac, o koľko viac, koľkokrát menej, o koľko menej. Chápať súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie. Riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie. Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie v obore násobilky do 100 typu: 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané číslo niekoľkokrát. Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na

		úmernosť (propedeutika). Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.				delenie v obore násobilky do 100: 1. Rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšiť dané číslo niekoľkokrát Vedieť riešiť jednoduchú slovnú úlohu typu: porovnanie podielom. Riešiť zložené slovné úlohy vedúce k zápisu typu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot$ $b + c \cdot d$. Matematizovať primerané reálne situácie. Riešiť slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika). Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytvoriť slovnú úlohu k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe s pomocou učiteľa
Prehľbovať a upevňovať sčítanie	Sčítanie a odčítanie v obore do	Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000.	Slovenský jazyk, Prírodoveda, Výtvarná výchova, Telesná	Rozhovor, Demonštrácia, vysvetľovanie,	Učebnica, pracovný zošit,	Poznať algoritmus písomného sčítania a odčítania a vedieť ho

a odčítanie v obore do 10 000 spamäti aj písomne. Riešiť všetky typy jednoduchých a zložitých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000.	10 000	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky. Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Počítanie so zaokrúhľovanými číslami. Skúška správnosti riešenia. Riešenie slovných úloh. Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000. Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel. Riešenie jednoduchých nerovníc.	výchova, Informatika	rolové hry,	internet.	pohotovo využívať pri výpočtoch. Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 v jednoduchých prípadoch. Sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 na kalkulačke. Sčítať a odčítať primerané troj- a štvorciferné čísla spamäti. Sčítať a odčítať troj- a štvorciferné čísla pomocou kalkulačky. Chápať súvislosť medzi sčítaním a odčítaním, sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Vedieť približne počítat so zaokrúhľovanými číslami na desiatky a stovky. Vedieť urobiť kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000 Riešiť všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť všetky typy zložených slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť slovné úlohy za pomoci
---	---------------	---	-----------------------------	--------------------	------------------	--

						zaokrúhľovania. Samostatne zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe. Matematizovať a znázorniť primerané reálne situácie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšiť o.... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. Riešiť zložené slovné úlohy typu: 4. $a + b + c$ 5. $a - b - c$ 6. $a - (b + c)$ 7. $(a + b) - c$ 8. $a + (a + b)$ 9. $a + (a - b)$
Vedieť primerane	Riešenie	Propedeutika pravdivých a	Slovenský jazyk	Rozhovor,	Učebnica,	Vedieť vytvoriť pravdivé a

rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť výrokov. Čítať a vytvárať stĺpcový diagram zo získaných údajov. Riešiť slovné úlohy na násobenie s kombinatorikou.	aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.	nepravdivých výrokov. Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi. Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika). Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.	a literatúra, Informatika,	demonštrácia, vysvetľovanie,...	pracovný zošit, detská literatúra, časopis, detské webové stránky.	nepravdivé tvrdenie. Vedieť zdôvodniť pravdivosť – nepravdivosť výroku. Čítať a nakresliť stĺpcový diagram zo získaných údajov. Vypočítať aritmetický priemer pre menší počet primeraných dát. Vedieť riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Vedieť získavať a zhromažďovať potrebné údaje. Čítať a vytvárať stĺpcový diagram zo získaných údajov. Riešiť slovné úlohy na násobenie s kombinatorickou motiváciou.
Vedieť vlastnosti geometrických útvarov, rysovať trojuholník, štvorec, obdĺžnik a kružnicu. Vedieť vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Upevňovať premieňanie jednotiek dĺžky (mm, cm, dm, m), meranie dĺžky, dĺžka úsečky, odhad - skutočnosť, vzdialenosť, meranie vzdialenosti,	Geometria a meranie	Rysovanie – základné zásady rysovania. Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán. Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika). Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Násobok dĺžky úsečky. Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán. Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre. Obvod trojuholníka - (len ako	Výtvarná výchova, Telesná výchova, Vlastiveda, slovenský jazyk, prírodoveda.	Rozhovor, vysvetľovanie, demonštrácia, motivačné metódy, inscenačná.	Učebnica, pracovný zošit, časopisy.	Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). Vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útware). Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky na priamke (v mm; v cm) a označovať ju. Označovať strany a vrcholy veľkým tlačným písmom (písmenom A, B, C, atď.). Poznať vlastnosti štvorca, obdĺžnika a vedieť ich charakterizovať. Vedieť narysovať štvorec

porovnávanie.		súčet veľkosti strán, propedeutika). Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice. Premieňanie jednotiek dĺžky. Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky. Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka). Kreslenie plánov stavieb z kociek.				(obdĺžnik) vo štvorcovej sieti s danou dĺžkou strany (strán). Vedieť vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Vedieť vypočítať násobok dĺžky úsečky. Vypočítať a vedieť zapísať obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán. Narysovať ľubovoľný trojuholník a pomenovať jeho vrcholy a strany Poznať vlastnosti trojuholníka (počet vrcholov, strán) Odmerať veľkosti (dĺžku úsečky) strán trojuholníka s presnosťou na cm (na mm). Porovnať strany trojuholníka (úsečky) podľa ich dĺžky. Vypočítať obvod trojuholníka ako súčet dĺžok strán. Poznať základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou. Vedieť narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom. Narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom a polomerom. Vedieť vyznačiť polomer kružnice. Vedieť premieňať jednotky
---------------	--	---	--	--	--	--

						dĺžky. Vedieť premieňať zmiešané jednotky dĺžky /napr. 4 dm 13 cm na mm/ Vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby teles podľa vzoru a podľa obrázka. Vytvárať a opísať vlastné jednoduché telesá z kociek. Nakresliť plán stavby z kociek
--	--	--	--	--	--	--

Základná škola s materskou školou Čebovce – Alapiskola és Óvoda Csáb

Školský vzdelávací program

ISCED 1

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

s vyučovacím jazykom slovenským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Informatika	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

s vyučovacím jazykom maďarským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Informatika	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Predmet: Informatická výchova – Informatikai nevelés

Charakteristika predmetu- A tantárgy jellemzése

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať,

hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému

vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium

základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné

technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Az egyén alapvető érdeke, hogy időben hozzájusson a munkájához és élete alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Az iskola feladata felkészíteni a tanulókat a megfelelő információszerzési, tárolási, feldolgozási és átadási technikákra, valamint megismertetni velük az információkezelés jogi és etikai szabályait. Ennek leghatékonyabb módját a több éven keresztül tanult informatika tantárgy és az iskolai élet egészét átható informatikai nevelés biztosíthatja.

A számítógép, mint a tanuló tevékenységére azonnal reagáló eszköz, lehetőséget teremt az egyéni ütemű tanulásra, a tehetségekkel való különleges foglalkozásra. A számítógéppel végzett feladatok egy részének megoldása megköveteli a csoportmunkát, feladatok részekre osztását, a másokkal való kapcsolattartást. Az informatika tantárgy fontos szerepet vállalhat az alkotó munkára nevelésben, hiszen akár programot írunk a számítógéppel, akár szöveges dokumentumot, rajzot vagy táblázatot készítünk, a végeredmény minden egy új termék lesz.

A tantárgy célja felkelteni és folyamatosan ébren tartani a tanulók érdeklődését az informatika iránt. Hálózatba kapcsolva pedig újfajta kommunikációs lehetőségeket nyújt, *például: web, csevegés, e-mail.*

Ciele predmetu- A tantárgy célja

Cielom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote.

Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch. Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami

vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

Obsah- Tartalom

Návrh vzdelávacieho obsahu pre 1. stupeň základnej školy

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Informácie okolo nás- A körülöttünk lévő információk**
- **Komunikácia prostredníctvom IKT- Az IKT segítségével való beszélgetés**
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie- Algoritmikus gondolkodás, problémamegoldás**
- **Princípy fungovania IKT – Az IKT működésének alapelvei**
- **Informačná spoločnosť- Informatikai társadalom, közösség**

Vzdelávací štandard – výstup za celý stupeň

Obsahový štandard

Oboznámenie sa s počítačom, ovládanie klávesnice, myši, tlačiarne, skenera. Oboznámenie s prostredím jednoduchého grafického editora – kreslenie obrázka voľnou rukou, s použitím nástrojov, efektívne využívanie nástrojov grafického editora pri kreslení obrázkov (kreslenie

pomocou geometrických tvarov, priamok, výberu, kopírovania, presúvania...). Vytváranie jednoduchých animácií. Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu, vkladanie obrázkov do textu, kopírovanie, mazanie, presúvanie. Vytváranie, ukladanie, mazanie dokumentu, vytváranie priečinkov. Oboznámenie sa s nástrojmi a prezeranie a vyhľadávanie, využívanie internetu ako zdroj zábavy, ale aj informácií v textovej i obrazovej podobe, využívanie e-mailovej pošty, bezpečné správanie na internete, základy slušného správania na internete. Spúšťanie hry a hudby z CD a internetu, ovládanie jednoduchých hier. Práca s multimédiami, nahrávanie zvukov. Získanie základov algoritmického myslenia.

Využívanie možností IKT pri riešení úloh v rámci projektového vyučovania, prezentovaní projektov.

Výkonový štandard

Žiak je schopný:

- vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač,
- samostatne zapnúť a vypnúť počítač,
- pracovať s myšou, klávesnicou,
- za pomoci učiteľa skenovať,
- správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou, chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- digitálnym fotoaparátom odfotiť spolužiaka a fotku uložiť do priečinku
- dokument (fotografiu, obrázok) vytlačiť na tlačiarňu,
- ovládať samostatne výučbový SW,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- pracovať s USB kľúčom (vytvoriť priečinok, kopírovať dokumenty, obrázky),
- sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora,
- samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- samostatne, ale i podľa návodu, nakresliť obrázok, vytvoriť návod a využiť jednotlivé nástroje
- samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie),
- nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov,

- obrázok uložiť a otvoriť,
- upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore,
- vložiť obrázok cez schránku,
- vytvoriť jednoduchú animáciu v grafickom editore,
- sa orientovať v jednoduchých hrách a hypertextoch na internete,-
- si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete, s pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku,
- e-maily posielat' a prijat',
- používať jednoduché zásady písania e-mailov, pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky,
- si samostatne spustiť hru z internetu,
- na internete vyhľadávať obrázky, ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí,
- pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD...,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí,
- vytvoriť jednoduchý multimediálny projekt,.
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora,
- samostatne napísať, prepísať jednoduchý text,
- samostatne text uložiť a otvoriť,
- upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie,
- vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäčene,
- upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty,
- používať nástroje na úpravu textov,
- vkladať obrázky do textu cez schránku,
- vytvoriť pozvánku, oznam, plagát, príbeh, reklamu,
- pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého,
- narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,
- zvuk nahráť prostredníctvom mikrofónu, ktorý vie zapojiť,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- zvukový záznam prehrať, uložiť a využiť efekty,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači, psychohygienu,
- samostatne o svojom konaní a správaní sa rozprávať a odpovedať na kladené otázky,
- pracovať samostatne a v skupine na projekte,
- samostatne prezentovať pred spolužiakmi svoju prácu – projekt,
- dokončiť začatú prácu

Časová dotácia : 1 hod. týždenne

Ciele	Okruh	Téma	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Metódy	Učebné zdroje	Pozn. k hodnot. konkrét. výstup
Naučiť sa zásady kreslenia v grafickom editore, ovládať nástroje grafického editora, multi mediálne programy vo vyučovacom procese.	Grafický editor	Informácie okolo nás	Informat. výchova Slovenský jazyk, Výtvarná výchova Rozvoj schopnosti poznávania	Výklad učiteľa, riadený rozhovor, kooperatívne vyučovanie	Učebnica informatickej výchovy E-learningová cvičebnica internetové stránky	Vedieť sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora. Vedieť nakresliť obrázok pomocou geometrických tvarov.
Naučiť sa zásady písania písmen na klávesnice, ovládať prácu s textom, vedieť	Textový editor		Informat.výchova Slov. jazyk Nemožno dôverovať všetkým, význam dobrých návodov			Vysvetliť a dodržiavať zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovom, malé a veľké písmeno, písmena

kombinovať text s obrázkom.						s diakritikou. Vedieť upraviť veľkosť, typ, farbu písma. Vedieť samostatne napísať a prepísať jednoduchý text. Samostatne text uložiť a otvoriť. Vedieť vložiť obrázok do textu cez schránku a zo súboru.
Naučiť sa zásady tvorby prezentácií, vkladať obrázky do prezentácie, nastaviť jednoduchú animáciu obrázka.	Prezentačný softvér					Vedieť sa orientovať v prostredí prezentačného softvéru. Vedieť vložiť snímku, vedieť nastaviť pozadie a o rozloženie snímky. S pomocou učiteľa vložiť obrázok do prezentácie a doplniť krátky text.

						S pomocou učiteľa vedieť nastaviť animáciu obrázku. Vedieť spusti prezentáciu na klikanie myšou.
Zdokonaliť sa a spoznať ďalšie činnosti s myšou a klávesnicou .	Základné periférne zariadenia	Princípy fungovania IKT	Výtvarná výchova, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Multikultúrna výchova	Samostatná práca žiakov	Učebnica informatickej výchovy E-learningová cvičebnica internetové stránky	Vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač. Vedieť minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho. Poznať funkcie ďalších kláves na klávesnici .
	Digitálny fotoaparát					Samostatne vytvoriť fotografiu. S pomocou učiteľa preniesť fotografiu do počítača.
Naučiť sa vytvárať priečinky a ukladať do	Súbory, priečinky	Ukladanie informácií	Informat. výchova Slovenský jazyk,	Prezentačná metóda	Učebnica informatickej výchovy	Samostatne vedieť pomenovať súbor a uložiť ho do príslušného

nich informácie.			Prírodoveda Prostredie okolo nás nám spríjemňuje poriadok		E-learningová cvičebnica internetové stránky	priečinka. Vedieť premenovať priečinnok, odstrániť. Vedieť uložiť súbor na USB kľúč, otvoriť súbor z neho.
Vedieť princíp fungovania internetu	Internet	Komunikácia prostredníctvom IKT	Nemožno dôverovať všetkým, význam dobrých návodov	Spolupráca	Učebnica informatickej výchovy E-learningová cvičebnica internetové stránky	Vytvoriť základnú a veku primeranú predstavu o fungovaní internetu. Vedieť sa samostatne orientovať v hypertextoch na internet.
Naučiť sa vyhľadávať informácie na webových stránkach, ukladať obrázky z internetu a poznať zásady autorských	Webové stránky		Informat. výchova, Slovenský jazyk, Matematika Vzhľad žiakovej písomnosti svedčí o jeho vlastnostiach, Význam komunikácie medzi ľuďmi			Vedieť si samostatne prečítať informáciu na internet. Vedieť používať vyhľadávač na vyhľadávanie informácií na internet. Vedieť využívať

práv.						klúčové slová pri vyhľadávaní na internete. Vedieť uložiť obrázok z internetu a veku primerane poznať zásady autorských práv. S pomocou učiteľa overovať pravdivosť informácií.
Naučiť sa komunikovať prostredníctvom e-mailu.	E-mailová komunikácia					Porozumieť pojmu e-mailová komunikácia. Vedieť poslať e-mail spolužiakovi a učiteľovi. Vedieť prečítať e-mail . Poznať základné etické zásady v e-mailovej komunikácii.
Poznať hry na jednoduché	Postupy, návody	Postupy, riešenie problémov,	Výtvarná výchova, Tvorba projektu	Heuristická metóda	Učebnica informatickej	Vedieť hry na jednoduché

zašifrovanie slova.		algoritmické myslenie	a prezentačné zručnosti	Problémová metóda	výchovy E-learningová cvičebnica internetové stránky	zašifrovanie slova.
Vedieť pracovať s programami a algoritmami .	Režim programovať – začiatočník					Získať základy algoritmického myslenia. Poznať a vedieť použiť príkazy v prostredí Baltík 3. Vedieť vo svojich programoch využívať blok príkazov. Samostatne vytvoriť program na základe požiadaviek učiteľa. Vedieť využívať príkaz rýchlosť. Vedieť samostatne načítať scénu do programu. Vedieť použiť

						jednoduché animácie v programe. Nahrávanie zvuku. Vkladanie zvuku.
Vedieť rozpoznať vhodné webové stránky, vedieť zásady bezpečného správania sa na internete.	Bezpečne na internete	Informačná spoločnosť	Nemožno dôverovať všetkým, význam dobrých návodov	Pozorovanie, Spolupráca vo dvojici	Učebnica informatickej výchovy E-learningová cvičebnica internetové stránky	Rozpoznať vhodné detské webové stránky. Poznať zásady bezpečného správania sa na internete.

Základná škola s materskou školou Čebovce – Alapiskola és Óvoda Csáb

Školský vzdelávací program

ISCED 1

Pracovné vyučovanie s vyučovacím jazykom slovenským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Vlastiveda	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Pracovné vyučovanie s vyučovacím jazykom maďarským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Výtvarná výchova	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

PREDMET: Pracovné vyučovanie- Munkára való nevelés

CHARAKTERISTIKA – A tantárgy jellemzése

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahrňuje široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

A tantárgy segíti a gyermekeket a technikai környezetbe való beilleszkedésben a tájékozódásban és az aktív alkotótevékenységben egyaránt. Az alkotás örömeinek átélése során elégedettséget érezzenek a munkában, végső soron kialakul a pozitív alkotó magatartás. Ennek érdekében egyre több lehetőséget biztosítunk a gyermekek önálló képzeletére, illetve annak aktivitását célzó technikai feladatok megoldására is.

A kisiskolás korosztály munkára való nevelése a kezűgyesség fejlesztését, és a mindennapokban praktikus elemi ismeretek és tevékenységek elsajátítását, begyakorlását foglalja magába. A technikai műveltség alapozása gyakorlati tevékenységekhez kapcsolódó elemi ismeretek szerzését, megfelelő technikai szemléletmód formálását jelenti.

Az oktatásában a manualitás központi helyet foglal el. A kéz intelligenciájának fejlesztésére a gyermek és ifjúkor a legalkalmasabb, később már nem pótolhatók az itt elkövetett mulasztások.

A természetes és mesterséges környezet anyagainak megismerése, anyagvizsgálati tapasztalatok szerzése érzékszervi tapasztalással. Összefüggések felismerése az anyagok és a belőlük készült tárgyak között. Az anyagfeldolgozás alaplépéseinek alkalmazása. Tájékozódás az anyagokhoz kötődő mesterségekről és szakmákról.

Becslés, mérés, egymás mellé rendezés, méretazonosság megállapítása. Önálló tervezés és kivitelezés az építésben és a tárgyalakításban. Tervek, elképzelések rajzi megjelenítése egyéni elképzelés szerint. Egyszerű makett elemzése és készítése terv alapján. A munkaeszközök rendeltetésszerű, balesetmentes

használata. Egyszerű házimunkák elvégzése. Az életkornak megfelelő önkiszolgáló tevékenység végzése. Balesetmentes szabadidőtöltés és játék. Környezetkímélő és a természetet szerető életmód kialakítása.

CIELE - Célok

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre vzdelávaciu oblasť Človek a technika vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. výchova vzťahu k technike (**hodnoty, postoje**),
2. výchova o technike (**vedomosti**),
3. výchova prostredníctvom techniky (**skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti**).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov elementárneho vzdelávania oblasti Človek a svet práce vychádza z uvedených komponentov:

V rovine hodnôt a postojov smeruje k:

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
- bipolárnemu vnímaniu techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaní tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraní postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebazvdelávania atd.).

V rovine vedomostí smeruje k:

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na veku primeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky,
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky,
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov,
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu,
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti,
- pestovaní a ošetrovaní základných druhov rastlín,
- získavaniu všeobecne využiteľných pracovných skúseností,
- využívaní vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote,
- naučení sa pracovať v tíme,
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- ☐ pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- ☐ osvojeniu základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastí, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
- ☐ vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- ☐ autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
- ☐ chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- ☐ orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- ☐ k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách,
- ☐ k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

OBSAH PREDMETU – A tantárgy tartalma

Vzdelávací obsah je rozdelený do 5 tematických celkov:

- 1. Tvorivé využitie technických materiálov – A technikai anyagok kreatív kihasználása**
- 2. Základy konštruovania – A szerkesztés alapjai**
- 3. Starostlivosť o životné prostredie – Környezetvédelem**
- 4. Stravovanie a príprava jedál – Étkezés és ételkészítés**
- 5. Ľudové tradície a remeslá- Népi hagyományok és foglalkozások**

Ciele	Okruh	Téma	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezové témy	Metódy	Učebné zdroje	Poznámky k hodnoteniu, konkrétny výstup
Poznávať vlastností materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním. Získať pracovné zručnosti s nimi. Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie. Dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi. Vytvárať pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia. Vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.	Tvorivé využitie technických materiálov	1. Papier a kartón Praktické činnosti: strihanie, lepenie, skladanie, oblepovanie. Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti papiera podľa toho, ako sa strihá, trhá, skladá, ktorý papier je najvhodnejší na skladanie (balenie), z akého papiera sú listy učebníc, detských kníh...). Pracovné námety: priestorové a kruhové vystrihovačky, skladanie origami podľa náčrtu, balenie kníh a darčiekov, koláž z kartónu. 2. Textil Praktické činnosti: navliekanie nite do ihly, robenie uzlíka, osvojenie základných stehov, zhotovenie výrobku podľa strihu. Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti	Prírodoveda, Matematika	Názorná ukážka, rozhovor	Časopis, odborná literatúra, IKT	Vedieť hodnotiť výsledok svojej práce. Interpersonálne spôsobilosti prostredníctvom technických činnosti realizovaných samostatne i v kolektíve (efektívnosť činnosti, plánovanie, organizovanie, kontrolovanie a hodnotenie výstupov činnosti, empatia, riešenie konfliktných situácií, rešpektovanie a tolerovanie odlišností, zodpovednosť, úcta, zodpovednosť za výsledky práce vo vzťahu k rozvoju spoločnosti a životnému prostrediu). Schopnosť chápať význam technickej záujmovej činnosti a do tejto sa zapájať.

		textílií podľa toho, ako udržiavajú teplo, podľa krčivosti, podľa väzby, nasiakavosti. Skúmať stehy na výšivkách. Pracovné námety: výrobok s prvými stehmi, námety na vyšívanie s detskými prvkami, resp. námetmi ľudovej kultúry, gombíkový panáčik, tvorba výrobku podľa strihu. 3. Drevo Praktické činnosti: skúmanie vlastností drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie, maľovanie. Námety na skúmanie: skúmať drevené predmety v triede (byte), skúmať dreviny v okolí, skúmať, kde sú poškodené dreviny a akým spôsobom. Pracovné námety: zvieratká, postavy, príbytky.				
Poznať základné symboly pri technickom náčrte (čo znamená plná a prerušovaná čiara,...). Vedieť urobiť technický náčrt. Poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlí.	Základy konštruovania	1. Konštrukcie okolo nás Skúmanie konštrukcií okolo nás a ich spoločenský význam (mosty, budovy, zariadenia) pre človeka Všimanie si celku i detailov. Pokus o návrh	Vlastiveda	Názorná ukážka, praktická manipulácia, riadený rozhovor, výklad	Encyklopédie, odborná literatúra	Efektívne žiť a pracovať s inými ľuďmi, učiť sa s nimi a od nich. Plánovať, organizovať, kontrolovať a hodnotiť aktivity tímu ľudí, preberať spoluzodpovednosť za

Poznať význam mostov a vedieť konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, zaťaženie mosta a pod.). Vedieť vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu. Vedieť navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického, ekonomického a estetického. Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály. Poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu. Vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu. Poznať zásady bezpečnej mobility. Poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli. Vedieť zistiť technický stav vlastného bicykla. Vedieť urobiť jednoduchú údržbu bicykla.		technického objektu na zhotovenie. Technické objekty zhotovujeme zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtičky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí. Odporúča sa použiť stavebnice s väčšími prvkami a škatule rôznych veľkostí a tvarov. Úlohy majú mať charakter hry. Námety: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov (vrtuľka), šarkan. 2. Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie Na zostavovanie jednoduchých elektrických obvodov pri nedostatku pomôcok, modulov alebo stavebníc chceme upozorniť na vytváranie jednoduchých spojení (očko - skrutka) na objímkach žiaroviek E 10 za pomoci tenkého vodiča a batérie 4,5. Možné je paralelné a sériové zapojenie	Vlastiveda	Názorná ukážka	Odborná literatúra	prácu tímu. Vážiť si, rešpektovať, akceptovať, tolerovať odlišnosti iných ľudí, pomáhať im v prípade potreby, dobre s nimi vychádzať, udržiavať harmonické medziľudské vzťahy. Motivácia a odhodlanie k tvorbe osobne a spoločensky prospešných technických produktov. Rozvíjanie poznania, že produktívna práca (aj v oblasti techniky) je základnou podmienkou rozvoja človeka a spoločnosti. Poznanie a bezpečné ovládanie techniky – záruka efektívneho vyžívanie techniky vo svoj prospech i prospech iných. Orientácia v rôznych odboroch ľudskej činnosti, osvojenie potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť spoločenského uplatnenia sa, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu profesijnú orientáciu, možnosti uplatnenia sa na trhu
--	--	--	------------	----------------	--------------------	--

		spotrebičov. Zdroje elektrickej energie (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie. Význam šetrenia elektrickou energiou. 3. Technické komunikačné prostriedky Žiaci sa oboznamujú s historickými i modernými komunikačnými prostriedkami (telefón, fax, PC). Skúmajú, ako technické prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi. Skúmajú, kde sa tieto komunikačné prostriedky využívajú, sami sa učia sa využívať komunikačné prostriedky simulovaním rôznych situácií. 4. Technika v doprave Oboznámenie sa s dopravou, dopravnými prostriedkami, rozvíjanie cestovateľskej mobility. Rozvíjanie konštruktérskych schopností, konštrukcia bicykla, jeho technické vybavenie a bezpečnosť	Prírodoveda, Informatika Dopravná výchova	Rozhovor, rolové hry, motivácia Riadený rozhovor, rolové hry	IKT, odborná literatúra IKT, odborná literatúra	práce (aj napr. v medzinárodnom kontexte)
--	--	--	---	--	---	--

		jazdy na bicykli				
Založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti, výstavky a pokusy. Poznať a pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Poznať ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy správne ošetrovať. Vedieť založiť jednoduchú množiareňku, poznať jej význam a využitie. Vedieť regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov. Poznať spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín pestovaných v KĽP. Vedieť odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky. Vedieť zasadiť do črepníkov (črepnikovať) rozmnožené rastliny. Osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín. Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Spracovať vzorkovnicu	Starostlivosť o životné prostredie	1. Črepníkové rastliny a životné prostredie Poznávanie a odborné pomenovanie črepníkových rastlín, poznávanie ich nárokov na životné podmienky a ich význam pre tvorbu životného prostredia. Ošetrovanie črepníkových rastlín (umiestnenie podľa nárokov na svetlo a teplo, polievanie, očisťovanie rastlín, kyprenie, rosenie, prihnojovanie, presadzovanie). Rozmnožovanie rastlín (semenami, vegetatívne – odrezkami, delením trsu, cibulami, hlľuzami...). Hydroponické pestovanie rastlín (postup celoročného ošetrovania rastlín). 2. Poznávanie úžitkových rastlín Poznávanie úžitkových rastlín – ich konzumných častí,	Prírodoveda	Názorné ukážky, rozhovor, manipulačné činnosti	Odborná literatúra	Význam črepníkových rastlín pre skrášľovanie a zlepšovanie životného prostredia. Cieľavedome pristupovať k tvorbe krajšieho životného prostredia. Význam zeleniny pre zdravú výživu (zelenina – zdroj vitamínov, minerálnych látok, ochranných a liečivých látok, vlákniny). Pestrosť a rovnomernosť spotreby zeleniny počas roka. Hygienické zásady konzumácie čerstvej zeleniny. Význam pokusy a pozorovaní z hľadiska a pochopenia nových poznatkov, z hľadiska objavovania súvislostí, z hľadiska využívania nových informačných zdrojov pre ďalšiu
			Prírodoveda	Výklad, riadený	Odborná literatúra,	

semien a poznať ich na základe vonkajších vlastností. Poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Poznať význam predpestovania rastlín. Vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. V pravidelných intervaloch sledovať pokusné a kontrolné rastliny, zaznamenávať objektívne výsledky pozorovania. Výsledky pozorovaní a pokusov vyhodnotiť. Poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín. Vedieť ich zaradiť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Dopestovanie okrasných rastlín. Vedieť pomenovať a využívať náradie a pomôcky, osvojovať si postupy bezpečnej práce. Poznať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Poznať zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu. Osvojiť základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu. Aranžovanie kvetín a		plodov, semien (hlavne zeleninu). Robiť výstavky poznávaných druhov priebežne (semená, rastliny, konzumné časti, plody), aby žiaci poznali úžitkové rastliny v rôznych vývinových fázach. Zatriedenie poznávaných druhov zelenín do pestovateľských skupín. Poznať význam zeleniny pre zdravie a výživu. Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad. 3. Pokusy a pozorovania Podmienky klíčenia semien (vhodné napr. hrach, fazuľa). Význam vody, tepla a svetla pre rastliny (napr. fazuľa kríčková, hrach). Rýchlenie rastu rastlín teplotou. Význam pestovateľských podmienok na zakorenenie stonkových a koreňových odrezkov (teplo, vlhkosť substrátu a vzduchu v množiarničke). Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich	Prírodoveda	rozhovor Manipulačné činnosti, výskumné činnosti	IKT Odborná literatúra	bádateľskú činnosť. Význam pestovania vonkajších okrasných rastlín pre Skrášľovanie širšieho okolia (škola, bydlisko). Oceňovať hodnoty vytvorené vlastnou pestovateľskou činnosťou. Využívanie okrasných rastlín k estetickému Skrášľovaniu prostredia. Zvýšenie hodnoty okrasných rastlín aranžovaním. Dosiahnutými výsledkami prejsť pozornosť a úctu svojim najbližším.
--	--	--	-------------	--	--------------------------------------	--

okrasných rastlín pri významných príležitostiach (vianočné, veľkonočné, rodinné a spoločenské udalosti).	kvitnutia (úprava stonky, výmena vody, výživno – dezinfekčné prípravky). 4. Pestovanie vonkajších okrasných rastlín Poznávanie vonkajších okrasných rastlín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Pestovanie letničiek z predpestovaných priesad (napr. aksamietnica), ich vysádzovanie do črepníkov, na záhony, ošetrovanie.	Prírodoveda	Praktické činnosti	Encyklopédie, odborná literatúra, časopisy
	5. Rez a úprava kvetín do váz Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie (pestované druhy, lúčne druhy). Výstavky okrasných rastlín. Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu. Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín. Aranžovanie kvetov a doplnkovej zelene do váz a plochých misiek. Viazanie kytíc, vencov. Zásady ošetrovania	Prírodoveda	Manipulačné činnosti	Encyklopédie, odborná literatúra

		rezaných kvetov. Výstavky výsledkov aranžovania.				
Ďiakovie pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie. Vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm. Vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce. Vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni	Stravovanie a príprava jedál	1. Technika v kuchyni – význam. 2. Základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre deti. 3. Výber, nákup a skladovanie potravín. Z hľadiska zdravej výživy akcent v tematickom celku je na: - potraviny rastlinného pôvodu, - potraviny živočíšneho pôvodu, - typické potraviny v iných krajinách, - potraviny v supermarketoch, - obalové materiály a identifikačné údaje na nich pre spotrebiteľa, - príprava jednoduchého jedla, - príprava narodeninovej torty, - stolovanie.	Prírodoveda	Praktické činnosti, ukážka, výklad	Odborná literatúra, časopisy	Vie sa vhodne správať počas stolovania. Dodržiava pravidlá stolovania a spoločenského správania. Vie poskytnúť (zabezpečiť) pomoc pri úraze
Ďiakovie pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci a ďalších zvykov). Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu.	Ľudové tradície a remeslá.	1. Skúmanie vlastnej kultúry Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových	Vlastiveda	Rozhovor, bádateľské metódy	IKT, odborná literatúra, encyklopédie	Poznanie vlastných kultúrnych zvykov a tradícií. Poznanie a úcta ku kultúram iných národov resp. národnostných

Pozná minimálne jedno remeslo v regióne s bohatou históriou.		tradícií	Vlastiveda	Praktické činnosti, rozhovor, heuristické metódy	IKT, časopisy	skupín. Rozvoj kreativity pri zhotovovaní produktov. Tvorivá práca v rozličných sociálnych formách (samostatná práca, práca vo dvojiciach, tímová práca).
		2. Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami Skúmanie vlastných tradícií spojenými s vianočnými a veľkonočnými sviatkami. Navrhnutie, vytvorenie vianočných (veľkonočných) ozdôb a doplnkov. Uvažovanie (premýšľanie) o nich význame a využití. 3. Spoznávanie ľudových remesiel Žiaci poznávajú základné ľudové remeslá, ktoré sa v minulosti vyskytovali v ich regióne (napr. drotárstvo, hrnčiarstvo, tkáčstvo ...) Skúmajú históriu týchto remesiel. Zhotovujú produkty starých ľudových remesiel. Žiak už v mladšom školskom veku by mal poznať zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žije. Pri poznávaní ľudových tradícií žiak používa	Vlastiveda	Heuristické metódy, riadený rozhovor, bádateľské metódy	Encyklopédie, odborná literatúra, IKT	

		rôzne druhy technických a prírodných materiálov. Patrí k nim drevo, drôt, plech, šišky ihličnatých drevín, šúpolie, slama, rôzne druhy papiera. Ľudové remeslá sú pre niektoré lokality Slovenska charakteristické remeslami. Tie sa môžu poznávať v rámci exkurzií, besied s ľuďmi, ktorí sa špeciálne venujú remeslám, návštevou múzeí a vlastnou aktivitou t. j., zhotovením predmetu, ktorý úzko súvisí s ľudovým remeslom.				
--	--	--	--	--	--	--

Základná škola s materskou školou Čebovce – Alapiskola és Óvoda Csáb

Školský vzdelávací program

ISCED 1

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

s vyučovacím jazykom slovenským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Výtvarná výchova	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
ŠkVP – posilňujúca hodina bez rozšírenia učiva	1
Spolu	2

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

s vyučovacím jazykom maďarským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Výtvarná výchova	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

PREDMET: VÝTVARNÁ VÝCHOVA – KÉPZŐMŰVÉSZETI NEVELÉS

Charakteristika učebného predmetu - Tantárgy jellemzése

Výtvarná výchova (ďalej VV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadravovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto naplňuje VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet **výtvarná výchova** v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: **dizajn** v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), **fotografiu**, **architektúru**, **elektronické médiá a multimédiá** (video a film). Na primárnom stupni **výtvarná výchova** plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebaujadravovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory. Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

A tantárgy célja a tanulók látáskultúrájának megalapozása. Feladata a vizuális *megismerő-, befogadó-, alkotóképesség* fejlesztése, a kommunikáció köznapi, művészi, műszaki és tudományos módjainak, a közlés és kifejezés képi formáinak megismertetése. A tantárgy különösen a látvány mélyebb tartalmának, jelentésének, esztétikai üzenetének megértéséhez járul hozzá. Lehetővé teszi a gyermekek számára az eligazodást a látható, tapintható tárgyi valóságban, a képi világban, és személyes alkotói utak bejárására bátorít. Fejleszti síkbeli, térbeli ábrázoló-, kifejező-, közlő-, alakító-, alkotóképességeiket; a gondolatban és érzelmekben gazdag tevékenységek által a világ érzéki-tapasztalati birtokbavételére nevel, feladata a látás és a kéz intelligenciájának kiművelése. A térszemlélet, a forma-, szín-, dinamikai és szerkezeti érzék, az anyagismeret képességei a tantárgy fejlesztő hatására emelkednek magasabb szintre. A megsokszorozódott vizuális hatások, technikai információk korábban a tantárgy újszerű célja az információk közti szelekció, a kritikus befogadóképesség megalapozása. Az általános nevelési célokhoz a kreativitás, a problémafelismerő és -megoldó képesség, a képzelet, a képi gondolkodás, az

ízlés, a nyitottság, az empátia, az érzelmi élet gazdagításával járul hozzá. A művészeti nevelés értékközvetítő, értékteremtő, egyben személyiségformáló szerepet tölt be, segíti a kultúra értékeit becsülő, környezettudatos magatartás formálását.

Az 1–4. osztályban a vizuális nevelés célja – az érzelmekkel kísért önkifejezés elmélyültségének megőrzése mellett – az egyre céltudatosabb megismerés ösztönözése. A képi gondolkodás fejlesztése, a vizuális képzetkincs bővítése, az érdeklődés ébrentartása érdekében a tantárgy feladata a tanulók vizuális formakészletének további gazdagítása, megfigyelőképességük, tér- és időérzékük fejlesztése a látvány és a mozgás ábrázolásával, térbeli rendezéssel; szín- forma- és szerkezeti érzékük alakítása rajzolással, festéssel, mintázással, konstruálással. Esztétikai érzékenységük fejlődését a manuális munka, a látványélmények és a bemutatott műalkotások szolgálják. Az alkotó- és befogadótevékenységek egyben szabálytudatuk, akaratuk, önértékelésük megerősítését is célozzák, a csoportmunka lehetősége együttműködési készségeiket fejleszti.

1.2 Metodické východiská predmetu sú: A tantárgy módszertani alapja, tárgya

a) v zážitkových procesoch (formálnych, technických i myšlienkových) výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry. Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich **mentálne** (konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i **formálne** (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a techník). To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety v ktorých prevažuje kognitívny cieľ. **Výtvarná výchova** má aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi a pod. Preto môže VV vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania.

b) v témach /námetoch zobrazovania, ktoré vnímame z hľadiska:

- osobnosti a veku žiaka,
- edukačných cieľov,
- kultúrno-spoločenskej reality.

Výtvarná výchova predstavuje z hľadiska obsahu vyučovania ako celku (kurikula) jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty: – koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...), – kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarities, procesy...), – kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitosť, drsnosť, jemnosť ...), – kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ,

postihnutý,...), kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta, vo vkuse a názoroch iných ľudí), – kategórie afektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...). Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém (prírodoveda, čítanie, náboženská a etická výchova), VV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia

c) v reflexii diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyka a vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život v prostredí v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

Ciele predmetu- Tantárgy céljai

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania. Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi

Obsah predmetu - A tantárgy részterületei

Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov, vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy napĺňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ. Niektoré edukačné témy sú alternatívne. V metodickej prílohe osnov sú k jednotlivým metodickým radom vypracované vzorové úlohy, mali by však slúžiť ako nezáväzná inšpirácia pre učiteľov. Okrem navrhovaného priebehu úlohy obsahujú možné motivačné a námetové východiská, navrhovanú techniku (pokiaľ nie je predmetom edukačnej témy) a vyjadrujú ciele každej .

Ciele	Okruh	Téma	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Metódy	Učebné zdroje	Poznámky k hodnoteniu výstupu
Osvojiť si základné prvky výtvarného vyjadrovania pomocou geometr. tvarov	Bod /hravé činnosti s bodmi /	Hravé pokusy s bodmi, ich vzťahmi a charakterom, spájanie, vytváranie tvarov.	Matematika, Prírodoveda, Osobnostný a sociálny rozvoj	Zážitková metóda, rozhovor	Dataprotektor	Zobraziť figúru z bodov, vytvoriť 3D objekt, zosvetľovaním a stmavovaním získať svetlostnú škálu jednotl. farieb
Zobraziť predmety pomocou linky, šrafovania a tieňovania	Šrafúra, tieň	Šrafovanie a tieňovanie, textúra, predmetná kresba	Slovenský jazyk, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Samostatná práca, rozhovor	Ukážky umenia	Budovanie tvaru a priestoru linkou, šrafovaním a tieňovaním, textúrami predmetná kresba.
Vedieť rozoznávať teplé a studené farby. Miešaním vytvárať doplnkové farby.	Farba	Farebné kontrasty: teplá – studená, tmavá – svetlá, doplnkové farby	Multikultúrna výchova	Demonštračná metóda. Spolupráca	Tabule k náuke o farbe	Získavanie zručnosti o farbách, kontrasty farieb. Miešanie farieb.
Vymyslieť novotvary kombináciou tvarov.	Výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení	Základy proporčnosti v kresbe.	Mediálna výchova	Zážitková metóda, rozhovor	Dejiny umenia, Encyklopédie	Žiaci vytvárajú pomocou kresby novotvary kombináciou tvarov, fantazijne dotvárajú rôznymi technikami daný predmet.
Vymyslieť novotvary	Výstavba proporcií a	Základy proporčnosti v	Slov. jazyk, Ochrana života a	Demonštračná metóda	Detské encyklopédie	Žiaci vytvárajú pomocou modelovania novotvary

kombináciou tvarov	tvarov v priestorovom vyjadrení	modelování	zdravia			kombináciou tvarov, fantazijne dotvárajú rôznymi technikami daný predmet.
Oboznámiť sa so základmi impresionizmu, využívať prvky impresionizmu pri zachytávaní krajiny maľbou.	Impresionizmus	Krajinomaľba, krajina ako žáner, variácie krajiny v rôznych atmosférach	Mediálna výchova	Výklad, demonštračná metóda,	Dejiny umenia	Vyjadrenie svojich predstáv o krajine pomocou maľby v štýle impresionizmu
Vytvoriť kompozície z tvarov písmen z krajín Orientu.	Inšpirácia umením d'alekého východu	Umenie v Číne, Japonsku, papierový objekt, kaligrafia	Multikultúrna výchova	Výklad, demonštračná metóda	Encyklopédie, Dejiny umenia	Žiaci tušom vytvárajú rôzne tvary jednotlivých znakov z Orientu. Oboznamujú sa s kultúrou v Číne a v Japonsku.
Prehľbovať zručnosti s počítačom	Maľovanie prostredníctvom počítača	Kreslenie prostredníctvom počítača	Informatická výchova, Multimediálna výchova	Spolupráca	Ukážky umenia	V skicári zhotovovať obrázky, hrať sa s písmom a znakmi
Porovnávať farebné tóny s rozdielnymi tónmi v hudbe.	Hudba ako obraz tónov	Farebné tóny, farebné stupnice	Hudobná výchova	Zážitková metóda	CD- prehrávač, tabule k náuke o farbe	Na základe citového prežívania zachytiť farebné tóny v hudbe.

Základná škola s materskou školou Čebovce – Alapiskola és Óvoda Csáb
Školský vzdelávací program
ISCED 1

HUDOBNÁ VÝCHOVA

s vyučovacím jazykom slovenským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Hudobná výchova	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

HUDOBNÁ VÝCHOVA

s vyučovacím jazykom maďarským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Hudobná výchova	4. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Predmet: Hudobná výchova – Zenei nevelés

Charakteristika predmetu - Tantárgy jellemzése

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia (napr. ZUŠ).

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodenných a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta.

Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Východiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov.

Hudba má byť pre žiakov *súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov* k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobného výchovného procesu.

Dobre známa *sústava hudobných činností* je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené percepčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Výsledok hudobno-výchovnej práce významne ovplyvňuje erudovaný a zaniatený učiteľ, ktorý je schopný naplniť požiadavky školského vzdelávacieho programu flexibilne a optimálne tak, aby aj prostredníctvom hudby formoval celistvú osobnosť

žiacov. Odporúčame, aby tento učebný predmet vyučoval učiteľ so špecializáciou hudobná výchova pre primárne alebo sekundárne vzdelávanie.

Az iskolai zenei nevelés fontos szerepet vállal a gyermekek érzelmi, értelmi és jellemnevelésében. A zene örömet ad, lelkesít és megnyugtat. A gazdag érzelmi hatás a beleélés – átélés és a közvetlen cselekvés által színesíti a fantáziát, formálja az ízlést, és fogékonnyá teszi a gyermekeket más emberek, közösségek és kultúrák befogadására.

A zene megszerettetéséhez az egyes zeneművek élményt nyújtó megismerésén és megértésén át vezet az út. Ehhez nélkülözhetetlen a felszabadult alkotó légkör, a játékosság, a zenei élményt gátló feszültségek feloldása, a jó iskolai környezet, valamint a tanulók pozitív viszonya tanítójukhoz, zenetanárukhöz. A sokszínű, igényes és céltudatos zenei élmények alakítják az éneklés, az aktív muzsikálás igényét és a zenehallgatási szokásokat.

Az énekhang minden gyermek veleszületett „hangszere”. Ezért az énekes tevékenységek a zenei foglalkozások alapját képezik.

Az éneklés a zenei élmény elsődleges forrása és az ismeretszerzés tapasztalati alapja. A mozgással, táncsal, játékkal egybekötött csoportos éneklés a közös muzsikálás, az egymásra figyelés és a közösségformálás mással alig pótolható lehetőségét kínálja.

A ritmuskészség fejlődése, amely a ritmusjátékok és az énekléshez kapcsolódó különféle mozgások nyomán gyorsan és látványosan történik, segíti az esztétikus, jól koordinált mozgás, szép testtartás, jó légzés, jó fizikai állóképesség kialakítását, ill. erősödését.

Az éneklési kultúra megalapozása, a szöveg tartalmának megfelelő érzelmek, karakterek zenei kifejezése az előadói készséget gazdagítja.

A néphagyománynak, népszokásoknak, a szűkebb zenei környezet kultúrájának fontos szerepe van a zene megszerettetésében, a zenei anyanyelv megismerésében.

A zenei emlékezet, a belső hallás fejlesztése, a zenei ismeretek elsajátítása megteremti a játékos alkotás, a zenei improvizáció feltételét. A gyermekek csoport előtti éneklése, előadása módot ad az egyéni készségek kibontakoztatására, a helyes önértékelés kialakítására és a kiemelkedő adottságú gyermekek fejlesztésére.

A gyermekhangszerek használata fejleszti a hangszínhallást és kedvet ébreszthet a rendszeres hangszer tanuláshoz.

A zenehallgatás az auditív befogadókészség fejlesztésének eszköze és a gyermeki élményvilág fontos része.

Ciele predmetu- Tantárgy céljai

Cieľom je prostredníctvom:

poznanie a precíznej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti *si osvojiť hudobný materinský jazyk* a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,

poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva, postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebavyjadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených, veku primeraných umeleckých diel,
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

- Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby sa:
- rozvíjal citový svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,

Obsah predmetu - A tantárgy részterületei

Rozdelenie do ročníkov

V 1. – 3. ročníku primárneho stupňa vzdelávania učivo nie je rozdelené do tematických celkov.

V 4. ročníku sú odporúčané dva tematické okruhy:

Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti - Népdalok

Poslanie hudby v našom živote – A zene szerepe életünkben

Odporúčané organizačné formy a metódy hudobno-výchovnej práce – Módszerek formák a zenei nevelésben.

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska,
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov),
- sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto odporúčame:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno- receptívna metóda, improvizácia

Vokálne činnosti

Obsah

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlíšenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas,

- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov,
- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas,
- intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry,
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- používanie taktovacích gest,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky,

Inštrumentálne činnosti

Obsah

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám,
- tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, *tvorba malých celkov a jednoduchej formy.*

Hudobno-pohybové činnosti

Obsah

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh),
- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo,
- používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4 takte,

pohybové stvárnienie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

Obsah

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev),
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhu tempa,
- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu,
- sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz,
- sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny,

využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom; vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.

Hudobno-dramatické činnosti

Obsah

- využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu.

Časová dotácia : 1 hod. týždenne

Obsah	Okruh	Téma	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Metódy	Učebné zdroje	Poznámky k hodnoteniu, konkrétny výstup
Správne zaspievať 15 piesní, intonovať v durovej a molovej diatonike. Vedieť zaspievať dvojhlas. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d².	Vokálno-intonačné činnosti	Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h - d². Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické doplnovačky.	Slovenský jazyk, Literatúra, Matematika, Vlastiveda.	Priama skúsenosť so znejúcou hudbou. Výklad. Metóda relatívnej solmizácie	Učebnica, Zborníky slovenských piesni, CD prehrávač.	Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5-akord, tvoriť v tomto tónovom priestore. Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt

						vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d ² .
Vedieť zahrať sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno- a viachlasné rytmické cvičenia	Inštrumentálne činnosti	Tvorenie ostinátneých sprievodov zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovanie sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie.	Slovenský jazyk a literatúra.	Demonštračná metóda Improvizácia Priama skúsenosť so znejúcou hudbou	Učebnica Orrfove hudobné nástroje	Vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.
Ovládať jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové tanečné hry. Vyjadriť pohybovým, tanečným, dramatickým gestom rôzne hudobné podnety.	Hudobno-pohybové činnosti	Vedieť zatancovať valašský krok, čardáš, mazúrku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúc formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a	Slovenský jazyk a literatúra, matematika, telesná výchova.	Demonštračná metóda Skupinová práca	Učebnica CD prehrávač	Vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý valčík. Pohybom správne reagovať na hudbu.

		skladieb pohybom. Elementárna				
Ovládať umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. storočia podnes. Vedieť sa orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia	Percepčné činnosti	Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť (variácie) a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Expresívnu reakciu na hudbu umocňovať pohybom, vizualizáciou a verbalizáciou. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy. Vedieť sa orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia	Vlastiveda, slovenský jazyk	Výklad Rozprávanie Demonštračná metóda Práca s hudobnou skladbou	Učebnica CD prehrávač	Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť zámer skladateľa a odhaliť výrazové prostriedky, ktorými ich realizoval.
Osvojiť si hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-	Hudobno-dramatické činnosti.	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Tvorba projektu a prezentačné	Dramatizácia Rozhovor Skupinová práca	Učebnica CD prehrávač	Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

dramatický celok.		dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.	zručnosti			
-------------------	--	--	-----------	--	--	--

Základná škola s materskou školou Čebovce – Alapiskola és Óvoda Csáb

Školský vzdelávací program

ISCED 1

TELESNA VÝCHOVA

s vyučovacím jazykom slovenským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Výtvarná výchova	4. ročník
Štátny vzdelávací program	2
Školský vzdelávací program	0
Spolu	2

TELESNÁ VÝCHOVA

s vyučovacím jazykom maďarský

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Výtvarná výchova	4. ročník
Štátny vzdelávací program	2
Školský vzdelávací program	0
Spolu	2

PREDMET: TELESNÁ VÝCHOVA - TESTNEVELÉS

Charakteristika predmetu - Tantárgyjellemzése

Zameranie telesnej výchovy v našom primárnom vzdelávaní je dominantne zamerané na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti našich žiakov. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie na našej škole. Telesná výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov čo je v dnešnej dobe veľmi dôležité.

Miesto realizácie

- ▶ telocvičňa
- ▶ školské ihrisko
- ▶ verejné priestranstvá nachádzajúce sa v obci

A mozgékonyág megőrzése, fejlesztése, mindennapos testmozgás fenntartása, a testi fejlődés támogatása és összehangolása a családdal.

A sportos életmód egy-két alapvető elvének (pl. reggeli gyakorlatok, hétvégi mozgásprogramok, TV nézés idejének maximálása) rögzítése, a prevenció fogalmának konkretizálása egyszerű példákkal. A természetben való testmozgás előnyei megértése alapfokon.

Kondicionálás az ügyességi, koordinációs feladatok mennyiségének helyes kiválasztásával, a természetes fáradással járó nehézségek leküzdése.

Az edzettség mérhetőségének alapfokú megismerése (egyszerű felmérések), a saját fejlődés követése, az arra való igény kialakítása. A fizikai és szellemi terhelés egymást

kiegészítő funkciója, az egyenlőtlenségek mérséklése, elfogadtatása az életkornak megfelelő egyszerű magyarázatokkal.

Az életkornak megfelelő terhelés, tevékenységek által a használható testkultúrális, pszichomotoros képesességek, készségek (kompetenciák) feltérképezése, alakítása, felzárkóztatása. Alapvető mozgásformák tanulása motoros, kognitív és emocionális harmóniában. Elsősorban a pontos koordináció sokoldalú fejlesztése a fegyelem, önfegyelem jelenlétében, az erős biológiai mozgásszükségletet szem előtt tartva, a verbális és motoros összetevőket együtt alkalmazva.

Az egész gyermek fejlesztése tanulási, játék, sport és verseny élmények által, a helyes kommunikáció és motiválás jelenlétében, a külső és belső értékeléssel összhangban.

Az egyéni sajátosságokkal való szembenézés, az értékelési eljárásokkal párhuzamos nagyon egyszerű önértékelési eljárásokhoz való szoktatás. A tanár-diák kommunikációs szokások kialakítása. A pozitív hozzáállás megteremtése, támogatása által az örömteli teljesítés, a szabálykövető versenyzés, közös siker átélése a tanítás-tanulás folyamatában. Értékes személyiségtulajdonságok megerősítése a mesehősök, híres emberek példái közvetítése által.

Ciele predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele sú :

- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, k športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- podporovať vytváranie optimálneho rozvoja zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele telesnej výchovy ako učebného predmetu na 1. stupni ZŠ sú:

- zamerané na osobnostný rozvoj: Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej
- zamerané na zdravie: Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.
- zamerané na motoriku: Mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.
- zamerané na postoje: Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

Špecifikácia kompetencií, ktoré si má žiak rozvíjať v kontexte s kľúčovými kompetenciami a ich prepojenie so vzdelávacou oblasťou a učebným predmetom

Komunikácia v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch:

- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).

Matematická kompetencia a základné, kompetencie v oblasti vedy a techniky:

- pri rozvoji matematických modelov myslenia využívať vyjadrovanie telom a pohybom,
- rozvíjať priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít,
- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach,
- využívať poznatky o tele človeka, jeho pohyboch a účinkoch.

Digitálna kompetencia:

- využívať informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich so športovými aktivitami.

Naučiť sa učiť:

- aktívne využívať informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu.

Spoločenské a občianske kompetencie:

- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nadošovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Iniciatívnosť a podnikavosť:

- vedieť s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí
- byť iniciatívny pri aplikácii pohybových činností do svojho vlastného denného režimu

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie:

- mať motorickú gramotnosť (ako výsledok pohybového vzdelávania), ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka.

Prehľad tematických celkov (TC) v jednotlivých ročníkoch

1. **Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti – Mozgási alapképességek**
2. **Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry – Mozgásos előkészítő sportjátékok**
3. **Kreatívne a estetické pohybové činnosti – Kreatív és esztétikai mozgásos játékok**
4. **Psychomotorické cvičenia a hry- Pszichomotorikus gyakorlatok és játékok**
5. **Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti- Mozgási gyakorlatok a természetben**

I. TC: Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti

Kompetencia:

Mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia(ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.

Vedomosti:

- základné lokomócie – poznať, vedieť pomenovať,
- poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať,
- elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení,
- význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení,
- základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj pohybových schopností prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností (s akcentom na senzitivné obdobia),
- osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, v rôznom priestore,
- osvojenie si základov techniky behov, skokov, hodu,
- na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí,
- vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, kotúle ap.),
- osvojenie si základov techniky kotúľov, stojok, skokov.

Postoje :

- pozitívne vnímať základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako potrebnú a nevyhnutnú súčasť pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si zdravia,
- správne vnímať význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu využitie času na cvičenie a športovanie,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách.

II. TC: Manipulačné (MH), pohybové (PH) a prípravné športové hry (PŠH)

(Tradičné aj netradičné hry)

Kompetencia:

Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.

Vedomosti:

- základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH- poznať a vedieť pomenovať,
- základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe,
- správna technika základných herných činností jednotlivca,
- poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním,
- poznatky o základných pravidlách realizovaných hier,
- poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom hier,
- osvojovanie si základných herných činností jednotlivca v rôznych obmenách,
- osvojovanie si rôznych spôsobov manipulácie s náčiním,
- realizácia hier v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách,
- osvojovanie si pravidiel vybraných hier a schopnosť podľa nich konať a rozhodovať.

Postoje:

- pozitívne vnímať rôzne hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka,
- dodržiavať zásady fair – play pri realizovaných hrách,
- adekvátne povzbudzovať pri hrách ako ich aktér i ako divák,
- adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera.

III. TC: Kreatívne a estetické pohybové činnosti

(Pohybové prvky z tvorivej dramatiky, pohybové aktivity s hudbou, rytmika, tanec)

Kompetencia:

Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno – umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.

Vedomosti:

- poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca,
- poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky,
- poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo – orientačné a rytmické schopnosti,
- veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznom prostredí, v rôznych obmenách
- rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie.

Postoje:

- pozitívne vnímať spojenie slova, hudby a pohybu ako potrebnú súčasť pohybových činností človeka,

- pozitívne reagovať na partnerov v tanci i hre a upevňovať sociálne vzťahy v skupine,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie a dokázať vnímať a precítiť pohyb.

IV. TC: Psychomotorické cvičenia a hry

(Joga, relaxačné, dýchacie, strečingové cvičenia)

Kompetencia:

Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.

Vedomosti:

- elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti,
- správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí - poznať a vedieť pomenovať,
- zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných psychomotorických cvičení v rôznych obmenách (spojenie zmyslového vnímania s kinestetickým v časovo – priestorových vzťahoch),
- proporcionálny rozvoj koordinačných pohybových schopností a flexibility,
- vytváranie návyku správneho držania tela v rôznych polohách,
- vytváranie návyku vedomého parciálneho dýchania, fyziologicky správneho dýchania,
- osvojovanie si pohybových cvičení so zameraním na koncentráciu a pozornosť,
- osvojovanie si pohybových aktivít zameraných na čiastočnú i celkovú relaxáciu.

Postoje:

- pozitívne vnímať prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.

V. TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

(Plávanie, turistika, korčuľovanie, lyžovanie a i.)

Kompetencia:

Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania, bicyklovania a i., vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe. **Vedomosti:**

- plávanie – elementárne poznatky o význame plávania, technike základných plaveckých zručností a možnostiach aplikácie plávania vo voľnom čase,
- turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, cykloturistika a p., informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase,
- lyžovanie a pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu, elementárne poznatky o význame lyžovania, základné pohybové zručnosti z lyžovania, informácie o možnostiach aplikácie lyžovania vo voľnom čase,
- korčuľovanie a pohyb na ľade – kĺzanie a hry na ľade, elementárne poznatky o význame korčuľovania, základné pohybové zručnosti z korčuľovania, informácie o možnostiach aplikácie korčuľovania vo voľnom čase,
- bicyklovanie – elementárne poznatky o význame bicyklovania, základné pohybové zručnosti z bicyklovania, informácie o možnostiach bicyklovania vo voľnom čase.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných zručností z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania v rôznych obmenách
- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít
- rozvoj senzorických schopností – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru
- rozvoj kultúrno – umeleckých schopností – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita
- rozvoj intelektových schopností – všeobecná inteligencia v kontexte s poznávacími aktivitami
- realizácia sezónnych pohybových aktivít v rôznom prostredí, v rôznych obmenách

Postoje:

- pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody.

TC: Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti – obsahový štandard

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe.

Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, trampolínka, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza).

Základné poznatky:

- zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch,
- základy správnej techniky behov, skokov, hodu loptičkou,
- základy správnej techniky gymnastických cvičení,
- o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov.

Základné pohybové aktivity:

- bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou,
- kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.

TC: Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti – výkonový štandard

- Správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe.
- Ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách.
- Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.

TC: Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry – obsahový štandard

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj.

Základné pojmy: pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť.

Základné poznatky:

- o pravidlách realizovaných hier,
- o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier,
- o význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností,
- o význame hier pre zábavu i zdravie.

Základné pohybové aktivity:

- hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním,
- pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných),
- pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých ap
- Prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis.

TC: Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry – výkonový štandard

- Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe.
- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich.
- Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním.
- Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe.
- Využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).

TC: Kreatívne a estetické pohybové činnosti – obsahový štandard

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe.

Základné pojmy: rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia.

Základné poznatky:

- o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav).

Základné pohybové aktivity:

- tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách,
- rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov,
- pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka),
- pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy,
- tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.

TC: Kreatívne a estetické pohybové činnosť – výkonový štandard

- Správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe.
- Ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe.
- Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.
- Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.

TC: Psychomotorické cvičenia a hry – obsahový štandard

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieleného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia).

Základné pojmy: *názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela*

Základné poznatky:

- o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin,
- o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu,
- o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách.

Základné pohybové aktivity:

- koordinačné cvičenia a hry,
- relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry,
- aktivity zamerané na rozvoj dýchania,
- naťahovacie (strečingové) cvičenia,
- cvičenia na rozvoj flexibility.

TC: Psychomotorické cvičenia a hry – výkonový štandard

- Správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky.
- Ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách.
- Uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry.
- Poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania.

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti – obsahový štandard

Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (plávaním, turistikou, korčuľovaním, lyžovaním, bicyklovaním a i.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe

Základné pojmy: plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, korčuľovanie – kolieskové korčule, korčule, sánkovanie, lyžovanie, lyže – zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach.

Základné poznatky:

- o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období,
- o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode,
- o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode.

Základné pohybové aktivity:

- cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode,
 - skoky do vody z rôznych polôh,
 - nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu,
 - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu,
 - jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli,
 - korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuliach
 - lyžovanie – základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, zjazdy, brzdenie jazdy, oblúky.
-
- nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu,
 - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu,
 - jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli,
 - korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuliach

- lyžovanie – základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, zjazdy, brzdenie jazdy, oblúk

5. Metódy a formy práce

Pri vyučovaní telesnej výchovy by sa mali využívať nasledovné metódy, ktoré zefektívnia vyučovanie telesnej výchovy:

- motivačné metódy: motivačný rozhovor, motivačný výklad, motivačné rozprávanie, besedy, motivačné demonštrácie
- expozičné metódy: výklad, vysvetľovanie, opis, demonštrácia, metóda ukážky, metóda pozorovania, napodobňovania, metóda hry, metódy s heuristickou funkciou, samostatná práca žiakov
- fixačné metódy: napodobňovanie, opakovanie, metódy pasívneho pohybu a pohybové kontrasty, tiež herné a súťaživé metódy
- diagnostické metódy: metódy pozorovania, testy, metódy rozhovoru a jednotlivé formy práce:
 - ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
 - telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),
 - rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
 - vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
 - pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),
 - záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),
 - školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
 - kurz základného plávania,
 - cvičenia v prírode

Ciele	Okruh	Téma	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Metódy	Učebné zdroje	Poznámky k hodnoteniu výstupu
Osvojiť základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport	Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Proporcionálny rozvoj pohybových schopností prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností (s akcentom na senzitivne obdobia), - osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, v rôznom priestore, - osvojenie si základov techniky behov, skokov, hodů, - na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí, - vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela	Multikultúrna výchova	Osobný príklad, rozhovor	Internet, odborná literatúra.	Pozitívne vnímať základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako potrebnú a nevyhnutnú súčasť pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si zdravia, - správne vnímať význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu, využitie času na cvičenie a športovanie, - prejavovať snahu osebzdokonaľovanie v týchto aktivitách

		(obraty, prevaly, kotúle ap.), - osvojenie si základov techniky kotúľov, stojok, skokov				
Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom hier, - osvojovanie si základných herných činností jednotlivca v rôznych obmenách, - osvojovanie si rôznych spôsobov manipulácie s náčiním, - realizácia hier v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách, - osvojovanie si pravidiel vybraných hier a schopnosť podľa nich konať a rozhodovať.	Multikultúrna výchova	Opis, Názorná ukážka, Individuálny prístup k žiakovi	IKT, obrázky, malá encyklopédia	Pozitívne vnímať rôzne hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka, - dodržiavať zásady fair-play pri realizovaných hrách, - adekvátne povzbudzovať pri hrách ako ich aktér i ako divák, - adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera.

Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu	Kreatívne a estetické pohybové činnosti	Proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo-orientačné a rytmické schopnosti, - veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností, - osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách, - osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznom prostredí, v rôznych obmenách, - rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie	Hudobná výchova	Opis, ukážka	Odborná literatúra, CD prehrávač, CD nahrávky. IKT.	Pozitívne vnímať spojenie slova, hudby a pohybu ako potrebnú súčasť pohybových činností človeka, - pozitívne reagovať na partnerov v tanci i hre a upevňovať sociálne vzťahy v skupine, - prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie a dokázať vnímať a precítiť pohyb.
---	--	--	-----------------	--------------	---	--

Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.	Psychomotorické cvičenia a hry	Osvojovanie si základných psychomotorických cvičení v rôznych obmenách (spojenie zmyslového vnímania s kinestetickým v časovo-priestorových vzťahoch), - proporcionálny rozvoj koordinačných pohybových schopností a flexibility, - vytváranie návyku správneho držania tela v rôznych polohách, - vytváranie návyku vedomého parciálneho dýchania, fyziologicky správneho dýchania, - osvojovanie si pohybových cvičení so zameraním na koncentráciu a	Osobnostný a sociálny rozvoj žiaka	Názorná ukážka, individuálny prístup k žiakovi.	Odborná literatúra, IKT.	Pozitívne vnímať prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka, - formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.
--	--	---	---	--	---------------------------------	---

		pozornosť, - osvojovanie si pohybových aktivít zameraných na čiastočnú i celkovú relaxáciu.				
Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania, bicyklovania a i., vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.	Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Osvojovanie si základných zručností z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania v rôznych obmenách, - proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít, - rozvoj senzorických schopností – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru, - rozvoj kultúrno- umeleckých schopností – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu,	Enviromentálna výchova, Mediálna výchova Ochrana života a zdravia	Vysvetľovanie, Rozhovor, Individuálny prístup k žiakom.	Odborná literatúra. Malá encyklopédia. IKT.	Pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka, - pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody.

		interpretácia, kreativita, - rozvoj intelektových schopností – všeobecná inteligencia v kontexte s poznávacími aktivitami, - realizácia sezónnych pohybových aktivít v rôznom prostredí, v rôznych obmenách.				
--	--	--	--	--	--	--

Základná škola s materskou školou Čebovce – Alapiskola és Óvoda Csáb

Školský vzdelávací program

ISCED 1

SLOVENSKÝ JAZYK A SLOVENSKÁ LITERATÚRA

s vyučovacím jazykom maďarským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Slovenský jazyk	4. ročník
Štátny vzdelávací program	5
Školský vzdelávací program	0
Spolu	5

PREDMET: SLOVENSKÝ JAZYK A SLOVENSKÁ LITERATÚRA - SZLOVÁK NYELV ÉS SZLOVÁK IRODALOM

1. Charakteristika učebného predmetu – Tantárgy jellemzése

Slovenský jazyk zaberá v hierarchii učebných predmetov popredné miesto. V školách s vyučovacím jazykom maďarským je špecifickým učebným predmetom, po materinskom jazyku druhým jazykom. Vyučovanie slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským má ústredné postavenie: má napomáhať celkovému osobnostnému rozvoju žiaka, získavaniu návykov slušného správania špeciálne v rečovej oblasti, kladne pôsobiť na vývin jeho rečovo-analogických schopností, rozvoj jazykového cítenia, tvorivosti a kladných postojov k slovenskému jazyku.

Na hodinách slovenského jazyka žiaci vnímajú slovenskú reč na základe osvojených poznatkov v materinskom jazyku. Vyučovanie slovenského jazyka preto úzko súvisí aj ostatnými učebnými predmetmi. Žiaci tejto vekovej kategórie sú vnímaví, orientujú sa hlavne na hrove situácie a formy vyučovania.

V tomto veku vhodnou motiváciou môžeme vytvoriť a pestovať pozitívne postoje žiakov k slovenskému jazyku, ako druhému jazyku. Slovenský jazyk je nástrojom dorozumievania, v konečnom dôsledku však slúži na vyjadrenie vlastných myšlienok na veku primeranej úrovni žiakov. Učebný predmet využijeme aj na celkový rozvoj osobnosti žiaka.

A szlovák nyelv tantárgy az AI alsó tagozatán központi szerepet tölt be. Komplex tantárgy, magába foglalja a nyelvtant, írást, fogalmazást, olvasást és az irodalmi nevelést. A szlovák nyelv alsó tagozatos tanításának célja, hogy az életkori sajátosságok figyelembevételével szlovák nyelven elindítsa a kisgyermeket a tudatos nyelvhasználat képességének kialakulása felé. Ezáltal a gyermek megtanul igazodni a kommunikációs helyzethez, beszédében pontosabbá válik gondolatainak, érzéseinek, véleményének kifejezése, kialakulnak benne az udvarias nyelvi viselkedés szokásai, eredményesebb lesz együttműködése társaival és a felnőttekkel. Az alsó tagozatra jellemző a nyelvi képességek és az irodalomolvasás integrált fejlesztése. A mesék, történetek olvasása, dramatizálása, szövegrészletek, rövid versek emlékezetből való megtanulása alkalmat ad a tanulók szókincsének bővítésére, kifejezőképességének komplex fejlesztésére. Az olvasottakról való beszélgetés elősegíti a szövegek jobb megértését, ez pedig fejlesztően hat az élőbeszéd, a felolvasás és a szövegfogalmazás minőségére. Az életkori befogadóképességnek megfelelő ismeretterjesztő szövegek megalapozzák az önálló ismeretszerzést a könyvtárhasználat alapismereteivel együtt.

Tudatosodjon a tanulóban, hogy anyanyelvén kívül más nyelven is kifejezheti magát. Alakuljon ki a tanulóban pozitív hozzáállás a nyelvtanulás iránt.

Ciele vyučovania - Tantárgy céljai

Cieľom pedagóga na 1. stupni v počiatočnej etape je, aby žiaci získali najzákladnejšie jazykové a rečové zručnosti, t. j.

- dosiahnuť plynulý prechod od reproduktívnej k produktívnej forme komunikácie,
- rozvíjať rečovo – komunikatívne zručnosti žiakov,
- rozvíjať schopnosť dorozumieť sa v rôznych komunikatívnych situáciách s primeranou znalosťou gramatiky,
- podľa možnosti zabezpečiť jednojazyčný charakter vyučovania.

Cieľom žiaka na 1. stupni ZŠ naďalej ostáva:

- ✓ rozumieť (počúvanie s porozumením),
- ✓ hovoriť (usmerňovaný rozhovor a samostatný ústny prejav),
- ✓ čítať (čítanie s porozumením),
- ✓ písať (samostatný písomný prejav) v slovenskom jazyku.

Konečným cieľom vyučovania slovenského jazyka je dosiahnuť, aby žiaci po skončení prvého stupňa základnej školy vyjadrovali svoje myšlienky ústne aj písomne po slovensky samostatne.

2. ŠTRUKTÚRA OBSAHU – A tantárgy részterületei

Rečové zámery - Beszédművelés

- nadviazanie kontaktu s osobami,
- pozdravy, oslovenia, privítanie, lúčenie sa, blahoželania, predstavovanie sa, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie,
- oznámenie a vyjadrenie stanoviska, vyjadrenie, že sa niečo páči alebo nepáči, že komunikujúca osoba niekoho alebo niečo má/nemá rada,
- získanie informácií a informovanie druhých, vyjadrenie vďaky, vôle,
- pýtať sa na niečo, slušné vyjadrenie prosby, želania, upozornenie, požiadanie o pomoc,
- vyjadrenie duševných pocitov a nálady, vyjadrenie radosti, smútku, sympatie, antipatie, obdivu, prekvapenia,
- opis niekoho alebo niečoho,
- charakteristika ľudí, opis zvierat a predmetov.

Pojmové okruhy - Fogalmak

Vyjadrenie

- jestvovania a vlastníctva,
- priestorových a časových vzťahov,
- kvantitatívnych a kvalitatívnych vzťahov,
- logických vzťahov,
- zmýšľania, presvedčenia, vedomosti, znalosti, poznania, prekvapenia,
- verbálnych a neverbálnych prostriedkov.

Komunikačné témy- Kommunikációs témakörök

- Osobné údaje a rodina, medziľudské vzťahy
- Dom a domov, prostredie, miesta
- Každodenný život, zamestnania
- Voľný čas, zábava, šport
- Cestovanie, doprava
- Starostlivosť o zdravie a telo
- Škola a trieda, okolie školy
- Obchod/nakupovanie a služby
- Počasie, kalendár
- Príroda, ročné obdobia

Ústne a písomné prejavy – Szóbeli és írásbeli kifejezés

- ústne formy spoločenského styku,
- zážitkovo-dejové prejavy: reprodukcia, rozprávanie, dramatizácia,
- jednoduchá charakteristika a opis.

Počúvanie s porozumením - Szövegértés

Žiak

- ✓ rozumie bežné povely, pokyny, pozdravy, zdvorilostné prejavy,
- ✓ vníma prejav učiteľa, presne porozumie jeho hlavné časti,
- ✓ rozumie krátky súvislý prejav i dialóg prednesený priamo ale aj z nahrávky,
- ✓ globálne porozumie východiskový text vo vzorovom prednese učiteľa,
- ✓ porozumie reč partnera v transakčných rečových situáciách,
- ✓ porozumie krátku rozprávku, ktorá má obdobu aj v maďarčine,
- ✓ porozumie otázky učiteľa, spolužiakov,
- ✓ porozumie po predbežnej príprave krátky návod k činnosti,
- ✓ sleduje televízne programy primerané svojmu veku a pochopí ich dejovú podstatu.

Ústny prejav – szóbeli kifejezés

Žiak

- ✓ správne vyslovuje hlásky, slová, slovné spojenia a vety,
- ✓ správne artikuluje hlásky,
- ✓ jasne, nahlas, zrozumiteľne rozpráva,
- ✓ pozná a používa správne gramatické rody, čísla najfrekvencovanejších podstatných a prídavných mien,
- ✓ správne používa najfrekvencovanejšie zvrtné slovesá, slovesné časy,
- ✓ správne používa základné a radové číslovky,
- ✓ správne používa predložkové väzby (nad, za, na, pri) a príslovky miesta (tu, tam, hore, dolu),
- ✓ správne používa zámená (osobné: on, ona, my, vy, oni, ony; zvrtné; prívlastňovacie: náš, naša, naše, jej, jeho),
- ✓ primerane situácii používa zdvorilostné frázy (pozdravy, privítanie, poďakovanie, blahoželanie, prosba, ospravedlnenie),
- ✓ doslovne reprodukuje vety, ktoré žiaci majú poznať spamäti,
- ✓ ovláda naspamäť piesne, príslovia, porekadlá, hádanky a básne určené na memorovanie.

Samostatný ústny prejav - szóbeli kifejezés

Žiak

- ✓ predstaví sa, poďakuje sa za pomoc,
- ✓ presne a správne opakuje vety po učiteľovi alebo inej dospeléj osobe,
- ✓ samostatne vymenuje a na základe otázok charakterizuje členov rodiny, priateľov,
- ✓ samostatne rozpráva o živote v škole a v rodine na základe pomocných otázok,
- ✓ reprodukuje rozprávku alebo postupný dej podľa členenej ilustrácie a na základe pomocných otázok,

- ✓ tvorí vety o známom obrázku, o sérii obrázkov na základe pomocných otázok,
- ✓ hovorí krátkymi vetami o rodinnej, školskej slávnosti, o divadelnom predstavení, o výlete na základe pomocných otázok,
- ✓ rozpráva o nejakej udalosti alebo činnosti na základe ilustrácie, obrázkov a pomocných otázok alebo daných slov,
- ✓ obmieňa komunikačné úlohy (gramatické tvary),
- ✓ rieši hádanky,
- ✓ ukončí známy príbeh,
- ✓ pokračuje v reťazovej reprodukcii známej rozprávky,
- ✓ hovorí krátkymi vetami o deji detského filmu na základe pomocných otázok.

Usmerňovaný rozhovor – Irányított beszélgetés

Žiak

- ✓ ovláda naspamäť rozhovory s tromi replikami,
- ✓ na základe modelových viet a dialógov konkretizuje a aktualizuje riadené rozhovory,
- ✓ zapojí sa do rozhovoru,
- ✓ tvorí otázky, pýta sa a odpovedá na otázky v rámci precvičenej témy,
- ✓ spoločne zahrá bábkovú alebo inú scénu,
- ✓ dramatizuje precvičený text (rozprávku),
- ✓ rieši štandardné sociálne situácie primerané svojmu veku v rámci komunikačných tém:

Osobné údaje a rodina (príbuzní, priatelia, záľuby a zamestnanie členov rodiny, adresa bydliska, charakteristika rodičov),

Dom a domov (činnosti v jednotlivých miestnostiach, práca okolo domu, v záhrade, pomoc v domácnosti, orientácia v meste/dedine),

Cestovanie, doprava (dopravné prostriedky, kultúra cestovania, najdôležitejšie dopravné predpisy),

Starostlivosť o zdravie a telo (zdravie, choroba, osobná hygiena, u lekára, u zubára, obliekanie, zdravá výživa, životospráva, šport, vychádzky, exkurzie, výlety, športy podľa ročných období, hry v prírode, opatnosť pri športe),

Škola a trieda, okolie školy (budova a okolie školy, personál školy, zariadenie triedy, učebné predmety, rozvrh, učebné pomôcky, činnosti v triede, v škole, na školskom dvore, na ihrisku, režim dňa školáka, domáca príprava, vysvedčenie),

Obchod/nakupovanie a služby (samoobsluha, tržnica, spôsob nákupu a platenia, tovar, množstvo, kultúra nakupovania, kvety, kúpa darčiekov a občerstvení),

Počasie, kalendár (dátum, určenie času, časti dňa, začiatok a koniec školského roka, pracovný deň, sviatky: Mikuláš, Štedrý deň, Vianoce, Silvester, Nový rok, Veľká noc, Deň matiek, Deň detí, prázdniny, počasie),

Príroda, ročné obdobia (domáce zvieratá a ich mláďatá, premena prírody, činnosti ľudí a zvierat podľa ročných období, ochrana životného prostredia, starostlivosť o životné prostredie).

Čítanie- Olvasás

Technika čítania – Az olvasás technikája

Žiak

- ✓ číta so správnou výslovnosťou spoluhlásky h, ch, ľ, slabikotvorné spoluhlásky í, ř, samohlásky a, e, é, dvojhlásky, hláskové skupiny, slová, v ktorých nastáva spodobovanie hlások,
- ✓ číta správnym tempom, správnou výslovnosťou a intonáciou známe texty v učebnici,
- ✓ číta známe texty v učebnici s dodržaním interpunkčných znamienok.

Čítanie s porozumením- Értő olvasás

Žiak

- ✓ číta s porozumením jednoduché a krátke texty v slovenskom jazyku,
- ✓ dokáže odpovedať na otázky súvisiace s prečítaným textom,
- ✓ podľa vzoru tvorí otázky k prečítanému textu,
- ✓ dokáže vyhľadať a nájsť v textoch základné informácie,
- ✓ po príprave reprodukuje stručný obsah prečítaného textu na základe pomocných otázok, osnovy alebo oporných bodov,
- ✓ v detských časopisoch, detských encyklopédiách dokáže vyhľadať texty, ktoré sú pre žiaka zaujímavé,
- ✓ pretvára text podľa osoby, času a čísla v 1. alebo v 3. osobe,
- ✓ je schopný zmeniť v texte priamu reč a dialógy na nepriamu reč podľa vzoru,
- ✓ dokáže pracovať s obrázkovým slovníkom.

Písomný prejav – Írásbeli kifejezés

Žiak

- ✓ pozná kontrastívne znaky maďarskej a slovenskej abecedy a základných jazykových javov,
- ✓ pozná pravopis najznámejších slov so slabikami –de, -te, -ne, -le, -di, -ti, -ni, -li; –hy, -chy, -ky, -gy, -dy, -ty, -ny, -ly; –ži, -či, -ši, -dži, -ci, -dzi, -ji.
- ✓ pozná písanie interpunkčných znamienok známych z materinského jazyka v rámci štyroch druhov viet,
- ✓ pozná delenie slov s dvojhláskami a slabikotvornými spoluhláskami na slabiky,
- ✓ písomne odpovedá na otázky k textom v učebnici podľa vzoru,
- ✓ dokáže rozširovať vety o nové slová, slovné spojenia,
- ✓ je schopný napísať pozdrav z výletu, blahoželanie k sviatku podľa vzoru.

Ciele	Okruh	téma	Predmet, medzipredmetové vzťahy, Prierezová téma	Metódy	Učebné zdroje	Poznámky K hodnoteniu Konkrétny výstup
Rozvoj komunikácie schopnosti a primeraného sebavedomia . Žiak vie nadviazať kontakt s osobami. Slušne sa správa.	Rečové zámery	nadviazanie kontaktu s osobami	Maďarský jazyk pozdravy ,oslovenia privítanie, lúčenie sa, blahoželaní, predstavovanie sa, prosba ,poďakovanie ospravedlnenie, oznámenie a vyjadrenie stanoviska vyjadrenie vôle, získanie informácií a informovanie druhých, vyjadrenie, že sa niečo páči alebo nepáči, že komunikujúca osoba niekoho alebo niečo má/nemá rada, vyjadrenie vďaky, pýtať sa na niečo, slušné vyjadrenie prosby, želaní,	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	učebnica pracovný list, pracovný zošit, aplik. obrazy	nadviazanie kontaktu s osobami, pozdravy, oslovenia, lúčenie sa, blahoželaní, predstavovanie sa, prosba, poďakovanie, pozvanie, ospravedlnenie, požiadanie o radu, poskytnutie rady, vyjadrenie, že sa niečo páči alebo nepáči vyjadrenie vôle, pýtať sa na niečo, slušné vyjadrenie prosby, želaní, upozornenie, požiadanie o pomoc, vyjadrenie radosti, smútku, sympatie, antipatie, obdivu, prekvapenia, charakteristika ľudí, opis zvierat a predmetov.

			upozornenie, požiadanie o pomoc, vyjadrenie duševných pocitov a nálady, vyjadrenie radosti, smútku, sympatie, antipatie, obdivu, prekvapenia, opis niekoho alebo niečoho, charakteristika ľudí, opis zvierat a predmetov.			
Trvalé osvojenie učiva a aktívneho vnímania a pozorovania - Žiak vie vyjadriť jestvovanie , vlastníctvo.	Pojmové okruhy	Vyjadrenie	Maďarský jazyk jestvovania (je, sú) a vlastníctva (mať voľačo, koho/čoho, čo, čím, čia, čie, kto/čo), priestorových (smery, polohy, situácie, vzdialenosť, veľkosť) a časových vzťahov (čas, termín, včera, dnes, zajtra), logických vzťahov zmýšľania, presvedčenia, vedomosti, znalosti, poznania, prekvapenia, verbálnych a neverbálnych	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	učebnica pracovný list, pracovný zošit, aplik. obrazy	jestvovania a vlastníctva, priestorových a časových vzťahov, kvantitatívnych a kvalitatívnych vzťahov,

			prostriedkov, logických vzťahov.			
Rozvoj komunik. schopnosti a aktívne vnímanie svojho okolia. Žiak vie pomenovať členov rodiny. Samostatne rozpráva o živote, v škole a v rodine. Tvorí otázky. Zapojí sa do rozhovoru.	Komunikačné témy		Maďarský jazyk Osobné údaje a rodina Medziľudské vzťahy Dom a domov, prostredie miesta Každodenný život Voľný čas, zábava, šport Cestovanie, doprava Starostlivosť o zdravie a telo Škola a trieda, okolie školy Obchod/nakupovanie a služby Počasie, kalendár Príroda, ročné obdobia	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	učebnica pracovný list, pracovný zošit, aplik. obrazy	Osobné údaje a rodina, medziľudské vzťahy Dom a domov, prostredie, miesta Každodenný život, zamestnania Voľný čas, zábava, šport Cestovanie, doprava Starostlivosť o zdravie a telo Škola a trieda, okolie školy Obchod/nakupovanie a služby Počasie, kalendár Príroda, ročné obdobia
Rozvíjanie slovnej zásoby, logického	Ústne a písomné		Maďarský jazyk	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie,	učebnica pracovný list,	nadviazanie kontaktu s osobami, vníma svoje

myslenia a praktické využitie získaných poznatkov.	prejavy		ústne formy spoločenského styku, zážitkovo-dejové prejavy: reprodukcia, rozprávanie, dramatizácia, jednoduchá charakteristika a opis.	rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	pracovný zošit, aplik. obrazy	okolie a využije získané poznatky.
---	---------	--	---	---	-------------------------------------	---------------------------------------

Základná škola s materskou školou Čebovce – Alapiskola és Óvoda Csáb

Školský vzdelávací program

ISCED 1

MAĎARSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

s vyučovacím jazykom maďarským

(Charakteristika predmetu, ciele, základné kompetencie, štandardy)

Maďarský jazyk	4. ročník
Štátny vzdelávací program	5
ŠkVP – posilňujúca hodina bez rozšírenia učiva	1
Spolu	6

PREDMET: MAĎARSKÝ JAZYK A LITERATÚRA – MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU - Tantárgy jellemzése

Učebný predmet maďarský jazyk a literatúra na 1. stupni základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikatívnej kompetencie žiakov v materinskom jazyku. V hierarchii vyučovacích predmetov má tento predmet centrálné postavenie. Má komplexný charakter, pretože zahŕňa jazykovú oblasť (jazykovú a slohovú zložku, písanie) a literárnu oblasť (čítanie a literárnu výchovu). Úspešné dosiahnutie cieľov vyučovacieho predmetu je základom úspešného vzdelávania, výchovy, poznávacích procesov, učenia sa a v neposlednom rade aj pri osvojovaní slovenského jazyka a ďalších cudzích jazykov. Sprostredkuje kultúru, kognitívne schopnosti a vzájomnú komunikáciu. Umožňuje rozvoj osobnosti, seberealizáciu, socializáciu žiakov a ich začlenenie do spoločnosti.

Vzdelávací obsah maďarského jazyka a literatúry na 1. stupni základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským tvoria tri oblasti: **Jazyková komunikácia, Komunikácia a sloh, Čítanie a literatúra.**

V oblasti *Jazyková komunikácia* a *Komunikácia a sloh* žiaci nadobúdajú kompetencie (vedomosti, zručnosti a postoje) potrebné k osvojovaniu si spisovnej podoby maďarského jazyka. Jednou z hlavných úloh vyučovania materinského jazyka je rozvíjanie jazykovej kompetencie žiakov z materinského jazyka tak, aby žiaci veku primerane ovládali schopnosť ústnej a písomnej komunikácie. Jazyková výchova vedie žiakov k presnému a logickému mysleniu. Vyučovanie gramatického učiva slúži jednak k vytvoreniu systémovosti gramatiky u žiakov, jednak k poznaniu štyroch princípov maďarského pravopisu: fonematického, morfematického, etymologického a princípu zjednodušenia. V rámci písania si žiaci majú osvojiť techniku písania, vytvoriť elementárne základy zručnosti písomného prejavu. V rámci slohovej výchovy a komunikácie sa žiaci učia vnímať a chápať rozličné jazykové informácie, kultivovane písať, rozprávať a na základe prečítaného alebo počutého textu samostatne sa rozhodovať. Majú spoznať a osvojiť si elementárne základy techniky aktívneho počúvania a osvojiť si techniku reči; poznať, používať komunikáciu. Ústne a písomné vyjadrovacie schopnosti žiakov sa majú formovať na základe spisovného štandardu s dôrazom aj na spontánne prejavy.

V oblasti *Čítanie a literatúra* si žiaci majú osvojiť techniku čítania (hlasné a tiché čítanie), verejnú prezentáciu textu a elementárne základy čítania s porozumením. Vyučovanie čítania sa zakladá na reči a začína sa rozvíjaním auditívneho vnímania. Prostredníctvom čítania žiaci poznávajú prostriedky čítania, všeobecné pojmy, základné literárne druhy a žánre, učia sa vnímať ich špecifické znaky, chápať autorove umelecké zámery a formulovať vlastné názory o prečítanom diele.

A magyar nyelv és irodalom alsó tagozatos tanításának célja, hogy az életkori sajátosságok figyelembevételével anyanyelven elindítsa a kisgyermeket a tudatos nyelvhasználat képességének kialakulása felé. Ezáltal a gyermek megtanul igazodni a kommunikációs helyzethez, beszédében pontosabbá válik gondolatainak, érzéseinek, véleményének kifejezése, kialakulnak benne az udvarias nyelvi viselkedés szokásai, eredményesebb lesz együttműködése társaival és a felnőttekkel. Ennek a tantárgynak kiemelkedő feladata van. Az alsó tagozatra

jellemző a nyelvi képességek és az irodalomolvasás integrált fejlesztése. A mesék, történetek olvasása, dramatizálása, szövegrészletek, rövid versek emlékezetből való megtanulása alkalmat ad a tanulók szókincsének bővítésére, kifejezőképességének komplex fejlesztésére. Az olvasottakról való beszélgetés elősegíti a szövegek jobb megértését, ez pedig fejlesztően hat az élőbeszéd, a felolvasás és a szövegfogalmazás minőségére. Az életkori befogadóképességnek megfelelő ismeretterjesztő szövegek megalapozzák az önálló ismeretszerzést a könyvtárhasználat alapismereteivel együtt.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy olvasmányanyaga ismereteket közvetít a társadalomról és a természetről, a hazáról, a családról és más alapvető személyes, emberi kapcsolatokról. Népünk múltjának történetei és példaértékű személyiségeinek ismerete erősíti a gyerekek nemzeti azonosságtudatát. Az olvasmányok szolgálják személyiségük fejlesztését, a másik ember tiszteletére, a szociális érzékenységre, a környezetért érzett felelősségre nevelést. A drámajátékok erősítik kapcsolatteremtő képességüket, fejlesztik mozgáskultúrájukat, a beszéd és a testbeszéd (nem verbális kifejezőeszközök) összehangolását.

2. ŠTRUKTÚRA OBSAHU – A tantárgy részterületei

I. JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA – Nyelvtan és helyesírás

- písanie
- zvuková rovina jazyka a pravopis
- významová/lexikálna rovina
- tvarová/morfologická rovina
- skladobná /syntaktická rovina

II. KOMUNIKÁCIA A SLOH - Beszédművelés – szóbeli és írásbeli kifejezés

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

III. ČÍTANIE A LITERATÚRA- Olvasás és irodalmi nevelés

- čítanie textu – technika čítania, základy čítania s porozumením, reprodukcia prečítaného textu, verejná prezentácia textu
- všeobecné pojmy
- základné literárne žánre
- štylizácia textu
- štruktúra diela
- metrika
- poznanie významných predstaviteľov tvorby pre deti a mládež

3. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU - Tantárgy céljai

Vyučovanie maďarského jazyka ako materinského jazyka na 1. stupni základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským sa vyznačuje vybudovaním elementárnych základov. Žiaci sa vzdelávajú a získavajú základné vedomosti prostredníctvom materinského jazyka, preto rozvíjanie spôsobilostí z maďarského jazyka sa prelína celým výchovno-vzdelávacím procesom primárneho vzdelávania.

Rozvíjanie spôsobilostí sa vyznačuje dvomi hlavnými cieľmi:

Položiť základy

- kultúry materinského jazyka,
- literárnej gramotnosti.

V rámci toho ďalšími čiastkovými cieľmi sú:

- rozvíjať elementárne schopnosti zručnosti a návyky žiakov,
- vytvárať elementárne vedomosti,
- vychovávať úcte k materinskému jazyku,
- položiť základy komunikačných zručností žiakov,
- zvládnuť základy pravopisnej a výslovnostnej normy,
- rozvíjať vyjadrovacie schopnosti žiakov,
- dosiahnuť pozitívny postoj žiakov k čítaniu, k literatúre,
- osvojiť si základy spisovnej podoby materinského jazyka,
- od spontánneho používania pokračovať k uvedenému osvojovaniu si materinského jazyka,
- uvedomovať si špecifiká dvojazyčného prostredia a dvojazyčnosti žiakov.

Jednou z hlavných úloh vyučovania materinského jazyka je rozvíjanie jazykovej kompetencie žiakov z materinského jazyka tak, aby žiaci veku primerane ovládali schopnosť ústnej a písomnej komunikácie, čo v značnej miere ovplyvní aj úspešné osvojovanie si slovenského jazyka ako štátneho jazyka, príp. osvojovanie ďalších cudzích jazykov u žiakov maďarskej národnosti. Jazyková kompetencia: adekvátna interpretácia komunikatívnej situácie, schopnosť porozumenia v súlade s porozumením, aktívna účasť v komunikatívnych procesoch.

Ďalšou dôležitou úlohou je prostredníctvom učebného predmetu vybudovať u žiakov nasledujúce postoje:

- Mať pozitívny vzťah k materinskému jazyku.
- Mať odvahu sa vyjadriť, prejať.
- Sebavedome hovoriť na verejnosti, mať radosť z komunikácie.
- Smelo sa zapájať do rozhovorov, klásť otázky.
- Smelšie obhajovať, argumentovať vlastný názor.
- Smelšie poskytovať spätnú väzbu.
- Snažiť sa aktívnejšie počúvať.
- Dokázať kriticky sa prejať.
- Okrem spisovného vyjadrovania dbať aj na estetickú kvalitu.
- Mať pozitívny vzťah k literatúre, k čítaniu.
- Prostredníctvom literatúry vnímať svet v ktorom žije.
- Vybudovať si vlastný hodnotový systém, etické a estetické cítenie
- Zvládnuť základy modernej techniky, ich pomocou dosiahnuť pozitívny vzťah k písaniu, čítaniu a literatúre.

Poznávacie a rečové kompetencie

Motorické zručnosti

1. Samostatne písať jednoduché texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma (písané alebo tlačené písmo).
2. Prečítať, podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať a prečítať arabské číslice v súvislosti s učivom v matematike.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
2. Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov.
3. Reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne).

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
2. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
3. Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické zručnosti

1. Uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatriedovať.

Tvorivé zručnosti

1. Tvoriť vlastný text.
2. Ústne prezentovať vlastný text.
3. Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
4. Porozprávať príbeh na danú tému (podľa názvu, obrázkov atď.) s použitím priamej reči.
5. Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
6. Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

1. Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.

Komunikačné zručnosti

1. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
2. Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu.
3. Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

1. Na základe predchádzajúcej prípravy správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané skúsenostiam žiaka.
2. Pri hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
3. Výrazne čítať kratšie úryvky z literatúry pre deti a mládež.
4. Výrazne recitovať básne, úryvky z prózy.
5. Pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovať priamu reč.

Pamäťové klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
2. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

Analytické a interpretačné činnosti

1. Zostaviť osnovu prečítaného textu.
2. Určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu.
3. Prerozprávať obsah prečítaného textu.
4. Vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.
5. Vyhľadávať, identifikovať v literárnych textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy.
6. Pri jednoduchom rozbere literárnych textov používať literárne pojmy.
7. Jednoducho hodnotiť postavy primeraného literárneho diela, určiť ich vzájomný vzťah.
8. Odlišovať prozaické a básnické texty.
9. Odlišovať umelecké a vecné texty.

Tvorivé zručnosti

1. Zreprodukovať, dramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti.
2. Na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh formou rozprávania, dramatizácie a ilustrácie.
3. Napísať krátky prozaický útvar.
4. Tvoriť jednoduché rýmy.
5. Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

1. Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
2. Budovať si vlastnú knižnicu.

spodobovanie			jazykov			odvođené slová,
rozdeľovanie slov.			synonymá			Cudzie slová,
		Tvarová rovina jazyka	antonymá	Motivačné rozprávanie, rozhovor, demonštrácia	učebnica pracovný list, pracovný zošit, aplik. obrazy	synonymá, antonymá, ustálené slovné spojenie, príslovie porekadlo, pranostika, prirovnanie, slovníky.
			ustálené slovné spojenia			
			príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie			
			slovníky: pravopisný, synonymický, frazologický			Správne určovať gramatické kategórie podstatných mien a prídavných mien. Formálne rozoznať zámená v texte. V texte rozoznávať základné a radové číslovky. Určovať kategóriu slovies: osobu, číslo, čas. Vedieť tvoriť prítomný a minulý čas slovies. Časovať sloveso
Vytvárať elementárna vedomosti.			podstatné mená – konkrétne/abstraktné			
			prídavné mená, stupňovanie			
Osvojiť si základy spisovnej podoby materinského jazyka.			zámená: osobné, privlastňovacie			
			číslovky - základné/radové			
			slovesá: časovanie – minulý čas, budúci čas;			

			osoba (1.2.3.), číslo (jednotné, množné), čas (prítomný, minulý, budúci) slovesná predpona			v čase prítomnom, minulom a budúcom čase.
Položiť základy komunikačných zručností žiakov.		Skladobná rovina jazyka	jednoduchá veta – holá, rozvitá	Motivačné rozprávanie, rozhovor, demonštrácia	učebnica pracovný list, pracovný zošit	Vytvoriť holú a rozvitú vetu, dokázať zmeniť holú vetu na rozvitú a naopak.
Rozvíjanie slovnej zásoby a logického myslenia. Vyjadrovať sa	Komunikácia a sloh		Slovenský jazyk Hudobná výchova	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	učebnica pracovný list, pracovný zošit, aplik. obrazy	Pri ústnom prejave dodržiava správnu artikuláciu a výslovnosť,

zrozumiteľne a jazykovo správne. Rešpektovať základné komunikačné pravidlá. Vedieť sa zapojiť do rozhovoru. Porozumieť jednoduchým informáciám a podať ich ďalej. Argumentovať vlastný názor. Sebavedome hovoriť na verejnosti, smelo sa zapájať do rozhovorov. Kriticky sa prejavíť.			jednoduché rozprávanie – časová postupnosť v rozprávaní opis – ústne/písomne: pracovného postupu súkromný list – písomne umelecký a vecný text názor, diskusia, argument oznam, správa, pozvánka, plagát, vizitka klúčové slová, koncept reprodukcia ústna cielený rozhovor inzerát, reklama			pri ústnom prejave sa vyjadruje zrozumiteľne, pri rozhovore rešpektuje základné komunikačné pravidlá, vie vyžiadať a podávať informácie vie vyjadriť svoj súhlas, nesúhlas, vie poskytnúť základné informácie o sebe, porozumie jednoduchým informáciám a podať ich ďalej, pomocou otázok tvorí jednoduché vety na základe ilustrácií. Opísať veci, predmety, činnosti.
						Rozprávanie príbehu podľa názvu,

						obrázkov. Tvoriť nadpis k príbehom, k textom a obrázkom. Zostaviť osnovu. Vyžiadať a podávať informácie (simulovanie situácií - pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, rozlúčenie, prosba, želanie, poďakovanie, ospravedlnenie). Napísať krátke oznamy a správy.
Rozvíjanie komunikačných schopností a predstavivosti. Čítať s porozumením nahlas i potichu rôzne druhy primerane obťažných textov.	Čítanie a literatúra	Všeobecné pojmy	umelecká literatúra literatúra pre deti	Motivačné rozprávania, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie	Učebnica Pracovný list, pracovný zošit, aplik. Obrazy knihy	V texte vyhľadať kľúčové slová. Odlišovať v texte podstatné a okrajové informácie. Pri dramatizácii používať priamu reč. Zostaviť osnovu z prečítaného textu. Vnímať literárne texty počúvaním,

Zreprodukovat' čitateľský zážitok. Položiť základy kultúry materinského jazyka.						výrazným hlasným čítaním, tichým čítaním. Rozprávať o prečítanom texte. Zreprodukovat', dramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti. Zreprodukovat' dej so zachovaním časovej a príčinnej postupnosti a s obmenami. Výrazne predniesť báseň a úryvok z prózy. Orientovať sa v deji rozprávok a povestí.
Vnímať literárne texty počúvaním, výrazným hlasným čítaním, tichým čítaním. Rozprávať o prečítanom texte. Zreprodukovat', dramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti.		Literárne žánre	Slovenský jazyk príslovie, porekadlo, pranostika rozprávka – ľudová/autorská povešť	Motivačné rozprávanie, Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie, beseda	Učebnica Pracovný list, pracovný zošit, aplik. obrazy	Vníma literárne texty počúvaním, výrazným hlasným čítaním, vie rozprávať o prečítanom texte, vníma vzťah ilustrácie a obsahu literárnych ukážok.

			komiks			
Vnímať literárne texty počúvaním, výrazným hlasným čítaním, tichým čítaním. Rozprávať o prečítanom texte. Zreprodukovať, dramatizovať.		Štylizácia textu	Slovenský jazyk Hudobná výchova prirovnanie personifikácia/zosobnenie dialóg	Pozorovanie, rozhovor, demonštrácia, vysvetľovanie, beseda	Učebnica knihy	Porovnávať literárne texty. Určiť hlavnú myšlienku prečítaného diela. Vnímať a vyjadriť rytmus básní. Tvoriť jednoduché rýmy. Orientovať sa v knižnici. Mať odvahu sa prejaviť. Sebavedome hovoriť na verejnosti. Smelo sa zapájať do rozhovorov, klásť otázky.
		Metrika	rým rytmus			

